

Τάσος Ανθουλιάς

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

Περιγραφή των πιο γνωστών θρησκειών
με βάση τα στοιχεία της δημιουργίας τους

	Σελ.
Προϊστορικές θρησκείες	2
Αρχαία Ελληνική Μυθολογία	23
Αβρααμικές θρησκείες	43
Ευρωπαϊκές προχριστιανικές θρησκείες	79
Θρησκείες Άπω Ανατολής και Ινδίας	92

ΧΕΛΙΔΟΝΙ 2023

Οι προϊστορικές θρησκείες είναι οι θρησκευτικές πεποιθήσεις και πρακτικές των προϊστορικών λαών. Ο όρος καλύπτει την Παλαιολιθική θρησκεία, τη Μεσολιθική θρησκεία, τη Νεολιθική θρησκεία και τις Θρησκείες της Εποχής του Χαλκού.

Η ταφή, ειδικά μαζί με ταφικά αντικείμενα (λίθινα εργαλεία και κόκαλα ζώων), μπορεί να είναι μια από τις πρώτες ανιχνεύσιμες μορφές θρησκευτικής πρακτικής, καθώς μπορεί να σημαίνει ενδιαφέρον για τον νεκρό που φεύγει από την καθημερινή ζωή. Το ξεκίνημα της σκόπιμης ταφής είναι από μόνη της μια αλλαγή της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Οι παλαιολιθικές κοινωνίες των Νεάντερταλ μπορεί να είχαν αρχίσει και κάποιες τελετουργίες με ζώα που κυνηγούσαν για τροφή.

Πριν από 50.000 χρόνια είχε αρχίσει η εμφάνιση ανθρωπομορφικών εικόνων και σιγά-σιγά δημιουργήθηκαν και ανθρωπομορφικά αγαλματίδια, όπως η Αφροδίτη που βρέθηκε στο Βίλεντορφ και υπολογίζεται πως έγινε πριν από 25.000 χρόνια, η οποία είχε ίσως μια θρησκευτική λειτουργία.

Προχωρώντας στη Νεολιθική περίοδο δεν έχουμε κάποια γραπτά στοιχεία για θρησκευτικές πεποιθήσεις και στηριζόμαστε αποκλειστικά σε αρχαιολογικές εκτιμήσεις. Γύρω στα 5.000 χρόνια π.Χ. εμφανίστηκαν στην Ευρώπη διάφορες κυκλικές περιφραγμένες δομές με χαρακτηριστικές ενδείξεις προς την ανατολή και τη δύση του ήλιου.

Μια πιθανή αναπαράσταση θεάς, 4.800 π.Χ.

Στη Μάλτα εμφανίστηκαν οι πρώτες μεγαλιθικές κατασκευές που ήταν και θρησκευτικοί χώροι. 3000 π.Χ.

Η είσοδος άλλης μιας ανάλογης μεγαλιθικής κατασκευής στη Μάλτα. 3000 π.Χ.

Ερείπια ενός αγάλματος στην προηγούμενη μεγαλιθική κατασκευή στη Μάλτα. 2800 π.Χ.

Στην εποχή του μπρούντζου αρχίζουν να αναπτύσσονται διάφορες θρησκείες σε διάφορες περιοχές της Ευρώπης, στη Μέση Ανατολή και στην Αίγυπτο. Στη φωτογραφία «Το άλογο που σέρνει τον ήλιο», Δανία 1400 π.Χ. Δεν υπάρχει, όμως, κανένα στοιχείο για τη θρησκεία εκείνης της εποχής στις Σκανδιναβικές χώρες.

Η αρχαία Αιγυπτιακή θρησκεία ήταν ένα πολύπλοκο πολυθεϊστικό σύστημα αναπόσπαστο στοιχείο της Αιγυπτιακής κοινωνίας με πολλές θεότητες που ήταν παρούσες και έλεγχαν τον κόσμο. Ιεροτελεστίες, προσευχές και προσφορές είχαν σκοπό την εύνοια των θεών. Πίστευαν πως οι Φαραώ που κυβερνούσαν την Αίγυπτο είχαν, εξαιτίας της θέσης τους, θεϊκές δυνάμεις. Ήταν οι ενδιάμεσοι ανάμεσα στον λαό και στους θεούς. Πρόσφεραν τεράστιους πόρους για τελετουργίες και για την κατασκευή ναών, όπως αυτός που είναι αφιερωμένος στη θεά Ίσις.

Τα άτομα μπορούσαν να αλληλεπιδράσουν με τους θεούς για τους δικούς τους σκοπούς, ζητώντας βοήθεια μέσω προσευχής ή αναγκάζοντας τους θεούς να ενεργήσουν μέσω της μαγείας. Η αιγυπτιακή πίστη στη μετά θάνατον ζωή και η σημασία των ταφικών πρακτικών είναι εμφανής στις μεγάλες προσπάθειες που έκαναν οι Αιγύπτιοι για να διασφαλίσουν την επιβίωση των ψυχών τους μετά τον θάνατο – με τους τάφους, τα ταφικά αγαθά και τις προσφορές για τη διατήρηση του σώματος και του πνεύματος του νεκρού.

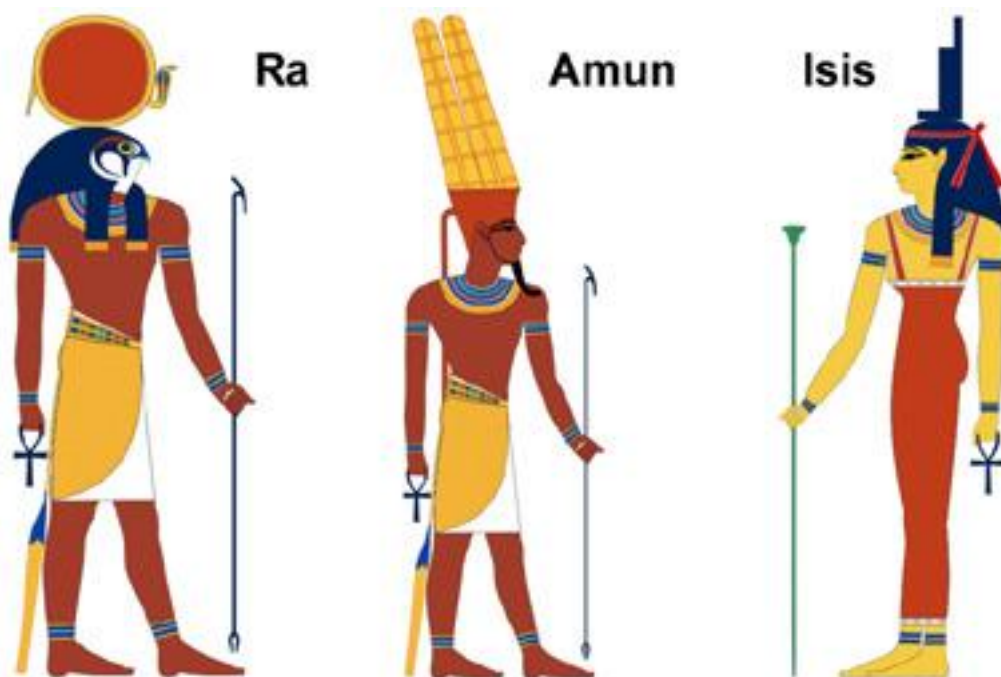
Η αρχαία θρησκεία είχε τις ρίζες της στην προϊστορία της Αιγύπτου και διήρκεσε για περισσότερα από 3.000 χρόνια. Οι λεπτομέρειες της θρησκευτικής πίστης άλλαζαν με την πάροδο του χρόνου καθώς η σημασία άλλων θεών αυξανόταν και άλλων μειωνόταν και οι περίπλοκες σχέσεις τους άλλαζαν. Η αρχαία αιγυπτιακή θρησκεία και μυθολογία άφησε πίσω της πολλά γραπτά και μνημεία μαζί με σημαντικές επιρροές στους αρχαίους και τους σύγχρονους πολιτισμούς.

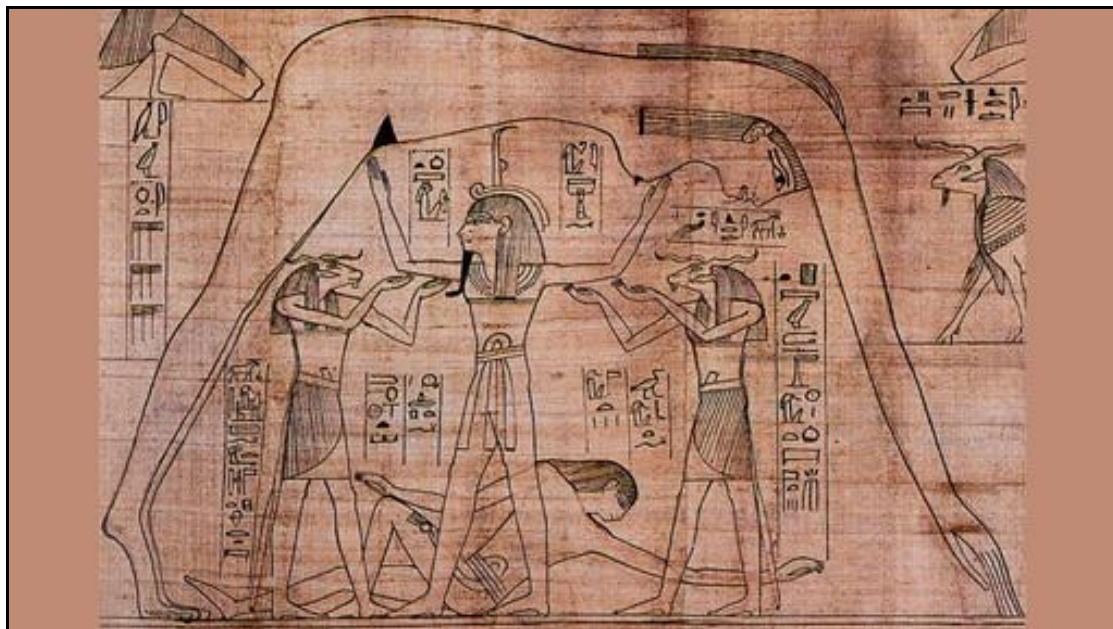
Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι είχαν την πεποίθηση ότι η ζωή συνεχίζεται μετά τον θάνατο με τη βοήθεια της τέχνης και των ταφικών πρακτικών τους. Πίστευαν πως στη μετά θάνατον ζωή θα αντιμετώπιζαν την κρίση του θεού Όσιρις, η οποία θα επέτρεπε είτε την είσοδο στο βασίλειο του Όσιρις είτε την εξορία τους στην περιοχή ενός θεού που απεικονίζεται συνήθως τερατώδης: ένα μέρος του κροκόδειλος, ένα μέρος του ιπποπόταμος.

Σε διάφορες χρονικές στιγμές, ορισμένοι θεοί έγιναν προεξέχοντες έναντι των άλλων, συμπεριλαμβανομένου του θεού του ήλιου Ρα, του δημιουργού θεού Άμουν και της μητέρας θεάς Ίσις. Το αρχαίο αιγυπτιακό πάνθεον περιλάμβανε σχεδόν δύο χιλιάδες θεότητες που εποπτεύουν όλες τις πτυχές της καθημερινής τους ζωής, ιδίως τον Χόρους, τον απόγονο του Όσιρις και της μητέρας του θεάς της δημιουργίας και της αγάπης Ίσις.

Το πιο σημαντικό μέρος της αιγυπτιακής άποψης του κόσμου ήταν η έννοια του χρόνου. Σε όλη την πορεία του χρόνου επαναλαμβάνεται ένα κυκλικό μοτίβο που ανανεώνεται από περιοδικά γεγονότα, τα οποία απηχούν την αρχική δημιουργία. Μεταξύ αυτών ήταν η ετήσια πλημμύρα του Νείλου και η διαδοχή από τον ένα βασιλιά στον άλλον, αλλά το πιο σημαντικό ήταν το καθημερινό ταξίδι του θεού του ήλιου Ρα. Στη φωτογραφία η θεά του αέρα Σου, βοηθούμενη από άλλους θεούς, κρατά ψηλά τη θεά του ουρανού Νατ, καθώς ο θεός της γης Γκεμπ βρίσκεται κάτω.

Οι αιγυπτιακοί μύθοι ήταν μεταφορικές ιστορίες με σκοπό να απεικονίσουν και να εξηγήσουν τις πράξεις και τους ρόλους των θεών στη φύση. Οι λεπτομέρειες των γεγονότων που αναφέρονται αλλάζουν για να μεταφέρουν διαφορετικές συμβολικές προοπτικές σχετικές με τα μυστηριώδη θεϊκά γεγονότα που περιέγραφαν – πολλοί μύθοι υπάρχουν σε διαφορετικές και αντικρουόμενες εκδοχές. Στη φωτογραφία ο Ρα (στο κέντρο του καϊκιού) ταξιδεύει στον κάτω κόσμο συνοδευόμενος από άλλους θεούς.

Ο μύθος του Όσιρις είναι η πιο περίπλοκη και μεγάλη σε επιρροή ιστορία στην αρχαία αιγυπτιακή μυθολογία. Αφορά τη δολοφονία του θεού Όσιρις, ενός αρχέγονου βασιλιά της Αιγύπτου, και τις συνέπειές του. Ο δολοφόνος του Όσιρις, δηλαδή ο αδελφός του Σετ, σφετερίζεται τον θρόνο του. Η Ίσις, σύζυγος του Όσιρις, αποκαθιστά το σώμα του συζύγου της, επιτρέποντάς την να συλλάβει μετά τον θάνατό του τον γιο τους, τον Χόρους. Στη φωτογραφία, από δεξιά προς αριστερά, η Ίσις, ο άντρας της Όσιρις και ο γιος τους Χόρους.

Ένα άλλο σημαντικό μυθικό μοτίβο ήταν το ταξίδι του Ρα μέσω του Ντουάτ, που ήταν το βασίλειο των νεκρών, κάθε βράδυ. Κατά τη διάρκεια αυτού του ταξιδιού ο Ρα συναντιέται με τον Όσιρις, ο οποίος ενεργεί ως εκπρόσωπος της αναγέννησης, έτσι ώστε η ζωή του να ανανεώνεται. Επίσης πολεμά κάθε βράδυ με τον Απέπ, έναν φιδίσιο θεό που αντιπροσωπεύει το χάος. Η ήττα του Απέπ και η συνάντηση με τον Όσιρις εξασφάλιζαν την ανατολή του ήλιου το επόμενο πρωί, ένα γεγονός που αντιπροσώπευε την αναγέννηση και τη νίκη της τάξης επί του χάους.

Ως Βιβλία των Νεκρών αναφέρονται αρχαία αιγυπτιακά κείμενα, γραμμένα αρχικά πάνω στις σαρκοφάγους και αργότερα σε πάπυρους που θάβονταν μαζί με τον νεκρό, στο εσωτερικό των σαρκοφάγων. Το κείμενο συχνά ήταν γραμμένο για κάποιο συγκεκριμένο άτομο και έτσι κανένα αντίγραφο δεν είναι ολόιδιο με κάποιο άλλο. Στη φωτογραφία εικονογράφηση από τον Πάπυρο του Ουνεφέρ, περίπου 1375 π.Χ.

Ναοί είχαν υπάρξει από την αρχή της αιγυπτιακής ιστορίας – και στο αποκορύφωμα του πολιτισμού υπήρχαν στις περισσότερες πόλεις. Περιλάμβαναν και τμήματα αφιερωμένα στα πνεύματα των αποθανόντων Φαραώ και τμήματα αφιερωμένα στους θεούς-προστάτες, αν και η διάκριση ήταν θολή επειδή η θεότητα και η βασιλεία ήταν πολύ στενά συνδεδεμένες.

Σε πολλούς ιερούς χώρους οι Αιγύπτιοι λάτρευαν κάποια ζώα τα οποία πίστευαν ότι είναι παρουσιάσεις συγκεκριμένων θεών.

Αυτά τα ζώα επιλέχθηκαν με βάση υποτιθέμενα ιερά σημάδια. Ένα από αυτά τα ζώα λατρείας ήταν ο ταύρος Άπις που λατρευόταν στο Μέμφις ως παρουσία του θεού Πταχ.

Οι Αιγύπτιοι πίστευαν πως η μαγεία είναι ένα φυσικό φαινόμενο – η δύναμη που χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία του σύμπαντος και για να κάνουν οι θεοί το θέλημά τους. Οι άνθρωποι μπορούσαν επίσης να τη χρησιμοποιήσουν για να αποτρέψουν ή να ξεπεράσουν αρνητικά γεγονότα και οι μαγικές πρακτικές ήταν στενά συνδεδεμένες με τη θρησκεία. Στη φωτογραφία το «Μάτι του Χόρους», ένα συνηθισμένο μαγικό σύμβολο.

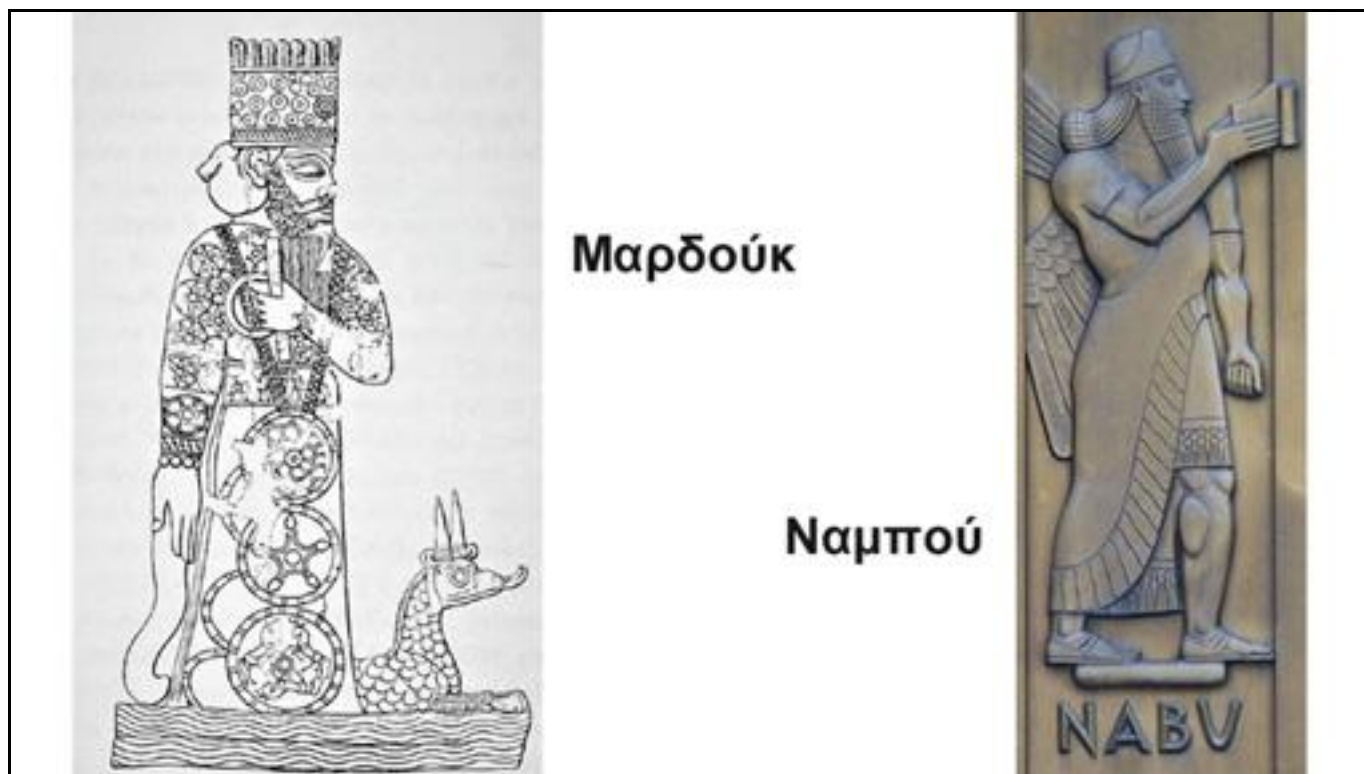
Στη Μεσοποταμία αναπτύχθηκαν θρησκευτικές πεποιθήσεις και πρακτικές από τους πολιτισμούς των Σουμέριων, των Ακάδιων, των Ασύριων και των Βαβυλώνιων μεταξύ του 3500 π.Χ, και του 400 μ.Χ., οπότε επικράτησε ο λεγόμενος Συριακός Χριστιανισμός στη μορφή του Ανατολικού Χριστιανισμού.

Η Τιαμάτ θεωρείτο αρχικά ως η πρωταρχική θεότητα του αλμυρού νερού που παντρεύτηκε τον Αμψού, θεό του γλυκού νερού, με τον οποίο έκανε τους νεότερους θεούς.

Αργότερα, μέγιστος και αγαπημένος θεός ήταν ο Μαρδούκ που βοήθησε τον Σαργών τον Μέγα το 2200 π.Χ. να γίνει κοσμοκράτορας. Η λατρεία του κορυφώθηκε την εποχή του μεγαλύτερου Βαβυλώνιου βασιλιά, του Ναβουχοδονόσορα, ο οποίος θεωρείτο προστατευόμενός του. Πρωτότοκος γιος του Μαρδούκ ήταν ο Ναμπού, βαβυλωνιακός θεός της σοφίας.

Η Μεσοποταμιακή θρησκεία ήταν πολυθεϊστική με θεούς και θεές. Ένας υπολογισμός του αριθμού των θεών ξεπέρασε τους δύο χιλιάδες τετρακόσιους.

Κάθε πόλη είχε τον δικό της προστάτη θεό. Για παράδειγμα, ο θεός Ένκι ήταν ο προστάτης-θεός της πόλης Εριντού και ο θεός Ασούρ ήταν ο προστάτης-θεός της πόλης Ασούρ.

Ο θεός Νάννα ήταν ο θεός του φεγγαριού...

... Και η θεά Ινάννα ήταν η θεά του σεξ, του πολέμου, της δικαιοσύνης και της πολιτικής δύναμης.

Στη μυθολογία είναι σημαντικό το «Έπος του Γκιλγκαμές». Ανάμεσα στις περιπέτειές του αναφέρεται και ο Μεγάλος Κατακλυσμός. Ο Γκιλγκαμές αναζητεί στα βάθη της θάλασσας ένα φυτό που μπορεί να του χαρίσει την αιώνια νεότητα. Ο Γκιλγκαμές το βρίσκει, αλλά ένα φίδι του το κλέβει.

Κάθε πόλη είχε έναν ναό αφιερωμένο στον προστάτη-θεό. Ο ναός κατασκευαζόταν με τούβλα από λάσπη στη μορφή ενός ζιγκουράτ που υψωνόταν προς τον ουρανό σε διαδοχικά επίπεδα, δηλαδή σαν μια βαθμιδωτή πυραμίδα. Στη φωτογραφία το μερικά αναστηλωμένο ζιγκουράτ της Ουρ.

Κατά την αφήγηση στη Γένεση, ο Πύργος της Βαβέλ (δηλαδή της Βαβυλώνας) ήταν ένα ζιγκουράτ που είχε στόχο να φτάσει «μέχρι τον ουρανό». Όμως, λόγω της βλασφημίας αυτής ο Θεός σύγχυσε τις γλώσσες των κατασκευαστών με αποτέλεσμα να καταστεί αδύνατη η ολοκλήρωσή του και αυτοί να διασπαρούν σε όλο τον τότε γνωστό κόσμο. Η διήγηση της Γένεσης επιχειρεί μέσα από την εβραϊκή λαϊκή παράδοση να εξηγήσει την ποικιλία των γλωσσών και εθνών στον κόσμο.

Στη Μεσοποταμία υπήρχε μια ισχυρή πίστη στους δαίμονες. Και οι ιερείς των ναών συμμετείχαν σε ξόρκια για να τους διώξουν. Παρόλο που δεν υπήρχε ενιαίος όρος γι' αυτά τα όντα, απλώς περιγράφονταν ως επιβλαβή ή επικίνδυνα όντα ή δυνάμεις και χρησιμοποιήθηκαν για να εξηγήσουν λογικά την ύπαρξη του κακού στον κόσμο. Πίστευαν ότι ήταν αμέτρητοι σε αριθμό και θεωρούσαν πως κάνουν επίθεση ακόμα και στους θεούς.

Πίστευαν σε μια μεταθανάτια ζωή που ήταν σε μια γη κάτω από τον κόσμο μας. Μια γη στην οποία όλοι πήγαιναν μετά τον θάνατο, ανεξάρτητα από την κοινωνική κατάσταση ή τις ενέργειες που έγιναν κατά τη διάρκεια της ζωής. Δεν ήταν ούτε τιμωρία ούτε ανταμοιβή. Ωστόσο, η κατάσταση των νεκρών δεν ήταν η ίδια με τη ζωή που απολάμβαναν προηγουμένως στη γη. Έλεγαν πως σκόνη και πηλός ήταν η τροφή τους, δεν βλέπουν κανένα φως και κατοικούν στο σκοτάδι.

Berosus Caldaeus

Ο Βηροσός (350 π.Χ. ως 270 π.Χ.) ήταν Βαβυλώνιος αστρολόγος, αστρονόμος, ιστοριογράφος και ιερέας του ναού του θεού Βάαλ. Προσπάθησε να υπολογίσει το τέλος του κόσμου και υποστήριξε πως θα είναι μετά από 518.400 χρόνια.

Ο Ινδουισμός είναι μια ινδική θρησκεία και ένας τρόπος ζωής που επικρατεί στην ινδική υποήπειρο και σε τμήματα της Νοτιοανατολικής Ασίας. Ο Ινδουισμός έχει χαρακτηριστεί ως η παλαιότερη θρησκεία στον κόσμο. Οι μελετητές θεωρούν τον Ινδουισμό ως σύντηξη διαφόρων ινδικών πολιτισμών χωρίς κανέναν ιδρυτή.

Η ιστορία του Ινδουισμού χωρίζεται συνήθως σε περιόδους ανάπτυξης. Ξεκινά από τον πολιτισμό του Ινδού ποταμού γύρω στο 3300 π.Χ.

Πολύ λίγα στοιχεία υπάρχουν για την κατανόηση της αρχής του Ινδουισμού.

Ο Σίβα είναι ένας από τους κυριότερους θεούς της Ινδουιστικής θρησκείας και μία από τις μορφές του Τριμούρτι.

Τα κοσμολογικά φαινόμενα της δημιουργίας, της συντήρησης και της καταστροφής προσωποποιούνται με τις μορφές του δημιουργού Βράχμα, του διατηρητή Βισνού και του καταστροφέα Σίβα.

Η περίοδος του Βεδισμού ξεκινά το 1750 π.Χ. και φτάνει μέχρι το 500 π.Χ. οπότε εμφανίζεται και επικρατεί ο Βραχμανισμός. Εκείνη την περίοδο συντάσσονται οι τέσσερις συλλογές των ιερών ύμνων που είναι γνωστές με το όνομα Βέδες και αποτελούν τα αρχαιότερα φιλολογικά μνημεία της Ινδίας.

Αρχαία Ελληνική Μυθολογία

Οι ελληνικοί μύθοι διαδόθηκαν αρχικά σε μια προφορική-ποιητική μορφή από Μινωίτες και Μυκηναίους τραγουδιστές ξεκινώντας από τον 18ο αιώνα π.Χ. Τελικά οι μύθοι των ηρώων του Τρωικού Πολέμου και των συνεπειών του έγιναν μέρος της προφορικής παράδοσης των επικών ποιημάτων του Ομήρου: της Ιλιάδας και της Οδύσσειας.

**Ο Όμηρος
με την
Ιλιάδα
και την
Οδύσσεια**

Πώς γεννήθηκε ο κόσμος; Σύμφωνα, λοιπόν, με την αρχαία ελληνική μυθολογία πρώτα υπήρχε το Χάος. Από αυτό δημιουργήθηκαν τα παιδιά του: η Γαία, ο Τάρταρος, ο Έρως, η Νύχτα και ο Έρεβος. Η Γαία γέννησε τον Ουρανό που στη συνέχεια τη γονιμοποιούσε. Έτσι γεννήθηκαν πρώτα οι Τιτάνες, έξι αρσενικά, ένα από τα οποία ήταν ο Κρόνος, και έξι θηλυκά, ένα από τα οποία ήταν η Ρέα. Μετά τη γέννηση του Κρόνου, η Γαία και ο Ουρανός αποφάσισαν να μη γεννηθούν άλλοι Τιτάνες.

Ακολούθησαν οι μονόφθαλμοι Κύκλωπες και οι Εκατόγχειρες, που όλοι τους πετάχτηκαν στα Τάρταρα από τον Ουρανό.

Ο Κρόνος καταβροχθίζει έναν γιο του

Ο Κρόνος (ο νεότερος, πολύ πανούργος και ο πιο φοβερός από τα παιδιά της Γαίας) με την προτροπή της μητέρας του ευνούχισε τον πατέρα του Ουρανό και έγινε ο κυβερνήτης των Θεών με την αδελφή του Ρέα ως σύζυγό του ενώ οι άλλοι τιτάνες έγιναν αυλικοί του. Ο Κρόνος έμαθε από τον Ουρανό ότι ήταν προορισμένος να πάθει τα ίδια από τους δικούς του γιους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να καταβροχθίζει όσους γιους του γεννιόταν για να αποτρέψει την προφητεία.

Όταν, όμως, ήταν να γεννηθεί το έκτο παιδί τους, ο Δίας (ή Ζευς), η Ρέα πήγε στην Κρήτη και γέννησε στο Ιδαίο Άντρο στη βόρεια πλευρά του βουνού Δίκη, παραδίδοντας στον Κρόνο μια πέτρα τυλιγμένη σε φασκιές, την οποία εκείνος κατάπιε.

Τροφός του Δία στο Ιδαίο Άντρο ήταν η Αμάλθεια, μια κατσίκα από το κέρασ της οποίας τρεφόταν ο Δίας με γάλα και μέλι.

Όταν ο Δίας μεγάλωσε, η Ρέα έδωσε στον Κρόνο ένα ποτό με ναρκωτικό που του προκάλεσε εμετό, βγάζοντας τα άλλα παιδιά της Ρέας, όπως τον Ποσειδώνα, τον Άδη, την Εστία, τη Δήμητρα και την Ήρα, καθώς και την πέτρα που καθόταν στο στομάχι του Κρόνου όλον αυτόν τον καιρό. Ο Δίας τότε προκάλεσε τον Κρόνο σε πόλεμο για τη βασιλεία των Θεών. Με τη βοήθεια των Κυκλώπων (τους οποίους ο Δίας απελευθέρωσε από τα Τάρταρα), ο Δίας και τα αδέρφια του κέρδισαν, ενώ ο Κρόνος και οι Τιτάνες ρίχτηκαν στη φυλακή, στα Τάρταρα. Αυτή ήταν η Τιτανομαχία.

Στον Όμηρο, η γη περιγράφεται ως ένας επίπεδος δίσκος στην επιφάνεια του Ωκεάνιου ποταμού, και από πάνω της έχει έναν ημισφαιρικό Ουρανό με ήλιο, φεγγάρι και αστέρια. Ο Ήλιος διασχίζει τον ουρανό με το άρμα του τη μέρα και πλέει γύρω από τη γη σε ένα χρυσό κύπελλο τη νύχτα.

Ο Κολοσσός της Ρόδου θεωρείται ως ένα από τα επτά θαύματα του αρχαίου κόσμου. Ήταν ένα τεράστιο σε διαστάσεις άγαλμα το οποίο απεικόνιζε τον θεό Ήλιο. Αναγέρθηκε τον 3ο αιώνα π.Χ.

Μετά την ανατροπή των Τιτάνων καθιερώθηκε το νέο Πάνθεο των θεών και θεοτήτων. Μεταξύ των κυριότερων θεοτήτων της ελληνικής μυθολογίας ήταν οι Δώδεκα Ολύμπιοι Θεοί που κατοικούσαν στο όρος Όλυμπος κάτω από το βλέμμα του Δία.

Ο θεός Δίας ή Ζευς ήταν ο σπουδαιότερος από τους θεούς. Ήταν ο θεός των καιρικών φαινομένων, προστάτης των ξένων, της οικογένειας και της γονιμότητας. Ακόμα ήταν θεός του κεραυνού και του ουρανού. Λατρευόταν ως ο θεός που καθόριζε τις τύχες των ανθρώπων και ρύθμιζε την τάξη του κόσμου.

Η θεά Ήρα ήταν αδελφή και σύζυγος του θεού Δία. Ήταν προστάτιδα του γάμου και της συζυγικής πίστης. Βασίλισσα θεών και ανθρώπων. Ζήλευε πολύ όταν ο Δίας την απατούσε και γι' αυτό καταδίωκε τις αντίζηλές της και τα παιδιά που έκαναν με τον άντρα της. Κανένας θεός δεν τολμούσε να της φέρει αντίρρηση ή να της αντιμιλήσει.

**Ήρα
η Βασίλισσα των θεών
και των ανθρώπων**

Ο θεός Ποσειδώνας ήταν ο θεός της θάλασσας, των ποταμών, των πηγών, των πόσιμων νερών και γενικά του υγρού στοιχείου. Είχε για σύζυγο την Αμφιτρίτη, μια από τις 50 Νηριήδες. Αυτός, όπως και ο αδελφός του ο Δίας, είχε πολλές εξωσυζυγικές σχέσεις και επομένως πολλά παιδιά.

**Ποσειδώνας
ο θεός της θάλασσας**

Ο θεός Απόλλων ήταν ο θεός της μαντικής τέχνης, της μουσικής και του χορού, της ηθικής τάξης και της λογικής. Γιος του θεού Δία και της θεάς Λητούς, ήταν δίδυμος αδελφός της θεάς Άρτεμις. Γεννήθηκε στη Δήλο κάτω από έναν φοίνικα λίγα λεπτά μετά τη δίδυμη αδελφή του. Ως θεός της μαντικής ήταν ο ιδρυτής του Μαντείου των Δελφών. Ακόμα, ως θεός της μουσικής ήταν ο επικεφαλής των εννέα Μουσών και αυτός ήταν που τραγουδούσε στα συμπόσια του Ολύμπου μαζί με τις Μούσες. Τα παιδιά που έκανε ήταν διάσημα για τις αρετές τους. Ένα παράδειγμα είναι ο θεός Ασκληπίος που τον απέκτησε μαζί με τη θνητή Κορωνίδα.

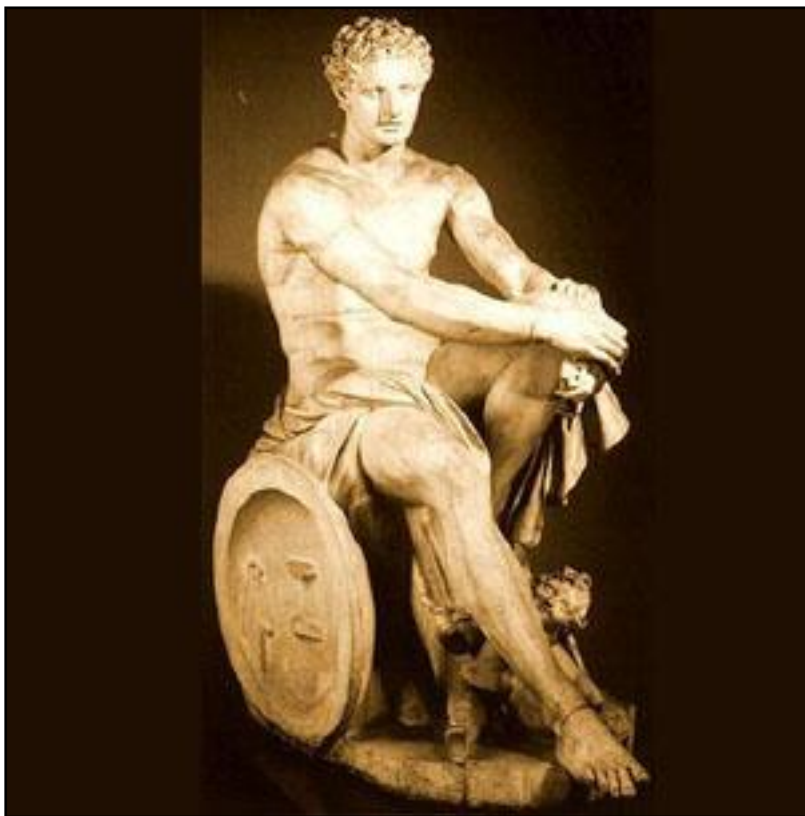
Η θεά Αθηνά ήταν η θεά της Σοφίας, των τεχνών και του σώφρονος πολέμου. Ήταν κόρη του Δία και της Μήτιδος, της θεάς της σοφίας, κάτι που κληρονόμησε και η κόρη της. Ήταν η αγαπημένη κόρη του Δία, της έκανε όλα τα χατίρια και ποτέ δεν την τιμώρησε για κάτι. Την άφηνε ακόμη και να χρησιμοποιεί την αστραπή του (κάτι που σε κανέναν άλλον δεν εμπιστευόταν). Η Αθηνά έπαιξε έναν πολύ μεγάλο ρόλο και στην Ιλιάδα και στην Οδύσσεια. Στην Ιλιάδα ήταν με το μέρος των Αχαιών, θυμωμένη που ο Πάρις δεν την επέλεξε ως την ομορφότερη θεά, και είχε φτάσει μέχρι το σημείο να αψηφήσει τις εντολές του Δία και να μπει κρυφά στη μάχη. Στην Οδύσσεια έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι της για να βοηθήσει τον Οδυσσέα να γυρίσει στην πατρίδα του. Αλλά και όταν έφτασε, τον βοήθησε να ξεφορτωθεί τους μνηστήρες από το σπίτι του. Η Αθηνά ξαναγεννήθηκε από το κεφάλι του Δία (μπροστά στην Ήρα) όπως φαίνεται και στο αγγείο της φωτογραφίας.

Η θεά Αφροδίτη ήταν η θεά της ομορφιάς και του έρωτα. Ήταν η πιο όμορφη γυναίκα θεών και ανθρώπων. Κατά τον Όμηρο πατέρας της ήταν ο θεός Δίας και η Διώνη. Όταν οι Ώρες την έντυσαν και την περιποιήθηκαν, εμφανίστηκε στον Όλυμπο. Όλοι οι θεοί τη θαύμασαν και την ήθελαν για γυναίκα τους. Παρόλο που περιμέναμε να είχε για άντρα έναν όμορφο και γεροδεμένο θεό, η θεά

Αφροδίτη παντρεύτηκε τον θεό Ήφαιστο που ήταν ο πιο άσχημος από τους θεούς. Βέβαια, δεν τον επέλεξε μόνη της, αλλά ο θεός Δίας και η θεά Ήρα της τον επέβαλαν. Όμως η θεά Αφροδίτη δεν ήταν και η πιο πιστή σύζυγος. Απατούσε τον άντρα της συχνά (χωρίς εκείνος να το καταλαβαίνει) και η πιο διάσημη σχέση της ήταν αυτή με τον θεό Άρη. Ωσπου μια μέρα ο Ήφαιστος τους παγίδευσε, και όλοι οι θεοί είδαν το πάθημά τους και τους κορόιδευαν.

Ο θεός Άρης ήταν ο θεός της μάχης και του πολέμου. Ήταν γιος του θεού Δία και της θεάς Ήρας. Δεν ήταν καθόλου αγαπητός στους υπόλοιπους θεούς (ακόμα και στον ίδιο τον πατέρα του) που τον απεχθάνονταν. Ο θεός Άρης και η θεά Αθηνά, παρόλο που και οι δύο ήταν θεοί του πολέμου, είχαν μια τεράστια διαφορά σε αυτό που εκπροσωπούσαν. Ο θεός Άρης εκπροσωπούσε την αιματοχυσία, τη βία και την παρορμητικότητα του πολέμου, ενώ η θεά Αθηνά εκπροσωπούσε τη στρατηγική στον πόλεμο. Δηλαδή ένας πόλεμος να νικηθεί με τη στρατηγική

του μυαλού και όχι με τη βία (ακριβώς αυτό που έγινε τελικά στον Τρωϊκό πόλεμο). Ο θεός Άρης ντροπιάστηκε μπροστά σε όλους τους θεούς, για άλλη μία φορά, κατά τον Τρωϊκό πόλεμο, όπου τον έριξε φαρδύ-πλατύ στο χώμα η θεά Αθηνά. Η θεά είχε σκάσει στα γέλια, όπως και οι υπόλοιποι θεοί.

Ο θεός Ερμής ήταν ο αγγελιοφόρος των θεών, κήρυκας και ψυχοπομπός, προστάτης του εμπορίου, των ταξιδιωτών αλλά και των ληστών. Ήταν γιος του θεού Δία και της Μαίας. Από γεννησιμιού του ήταν πονηρός, αφού λίγα λεπτά μετά τη γέννησή του, και ενώ η μητέρα του κοιμόταν, αυτός έκλεψε τα βόδια του θεού Απόλλωνα και μερικά από αυτά τα έσφαξε, και τα υπόλοιπα τα πήρε μαζί του, στη σπηλιά του. Ο Απόλλων εξοργισμένος, όταν κατάλαβε ποιος τα έκλεψε (αφού ήταν θεός της μαντικής) πήγε και βρήκε τη Μαία και παραπονέθηκε. Εντωμεταξύ, ο Ερμής καμωνόταν πως κοιμόταν στην κούνια του, αλλά ο Απόλλωνας τον πήρε μαζί του στον Όλυμπο, και παραπονέθηκαν και οι δύο στον πατέρα τους τον Δία (ο Απόλλωνας κατηγορούσε τον Ερμή ότι του έκλεψε τα βόδια, ενώ ο Ερμής έλεγε ψέματα ότι δεν ήξερε τίποτα). Ο Δίας, όπως ήταν φυσικό, δεν ξεγελάστηκε με τα ψέματα του Ερμή, έτσι απαίτησε από τον γιο του να δείξει στον Απόλλωνα πού είχε κρύψει τα βόδια, και από τον Απόλλωνα να σταματήσει να κρατάει κακία στον Ερμή. Ο Ερμής αφού έδωσε πίσω τα βόδια στον θεό, θέλοντας να κατευνάσει τον αδελφό του, του χάρισε τη λύρα. Ο Απόλλων μαγεμένος με τη μελωδία της, χάρισε στον Ερμή το κηρύκειο (το οποίο πάντα κουβαλούσε πάνω του ο Ερμής). Του Ερμή πάντα του άρεσαν οι φάρσες, όπως όταν έκλεβε τα ρούχα της μητέρας του και άλλων Νυμφών ενώ λούζονταν σε κάποια πηγή. Την πονηριά του την κράταγε και για τις ερωτικές του κατακτήσεις, με αποτέλεσμα να έχει και πολλά παιδιά. Ο Δίας πάντα τον εμπιστευόταν για δύσκολες και σημαντικές αποστολές.

Η θεά Άρτεμις ήταν η θεά της άγριας φύσης, του κυνηγιού και των ζώων. Κόρη του Δία και της θεάς Λητούς, δίδυμη αδελφή του θεού Απόλλωνα. Γεννήθηκε πρώτη και μάλιστα βοήθησε τη μητέρα της να ξεγεννήσει και τον αδερφό της. Και γι' αυτό ήταν και θεά των τοκετών.

Η θεά Δήμητρα ήταν θεά της γης, της γεωργίας, της χλωρίδας, της τροφής, της γονιμότητας και προστάτιδα των γεωργών. Ήταν το δευτερότοκο παιδί του Κρόνου και της Ρέας. Μαζί με τον Δία γέννησε την Περσεφόνη, την αγαπημένη της κόρη. Όταν ο Πλούτωνας, ο αδελφός της, απήγαγε την κόρη της και άκουσε τις κραυγές της, ανήσυχη μερόνυχτα ολόκληρα την έψαχνε. Δεν έτρωγε, δεν έπινε, δεν κοιμόταν παρά μόνο έψαχνε την κόρη της. Από τη στενοχώρια και την κατάθλιψή της όλη η γη έπεσε σε βαρύ χειμώνα, με αποτέλεσμα τα φυτά και τα σπαρτά να μη φυτρώνουν και τα ζώα να πεθαίνουν. Όταν έμαθε τι έκανε ο αδελφός της, έξαλλη από θυμό απευθύνθηκε στον Δία. Έτσι ο Δίας αποφάσισε η Περσεφόνη 6 μήνες να τους πέρναγε κοντά στην μητέρα της (με αποτέλεσμα να γίνεται Άνοιξη και όλα να ανθίζουν) και 6 μήνες κοντά στον άντρα της, στον Κάτω Κόσμο (με αποτέλεσμα η γη να πέφτει σε βαρύ χειμώνα). Έτσι δημιουργήθηκαν οι Εποχές.

Η θεά Εστία ήταν η μεγαλύτερη κόρη και το πρώτο παιδί του Κρόνου και της Ρέας, γι' αυτό και τέθηκε επικεφαλής όλων των μεγάλων Θεοτήτων. Προστάτιδα της οικογενειακής ευτυχίας, είχε ως ιερό της το κέντρο του σπιτιού και δεν της προσφερόταν μόνο η πρώτη, αλλά και η τελευταία θυσία σε κάθε γιορταστική σύναξη των ανθρώπων. Δεν είχε συμμετάσχει σε κανέναν πόλεμο (εκτός από την Τιτανομαχία) εξαιτίας της ήρεμης και ειρηνικής προσωπικότητάς της. Ήταν η μόνη θεά που τα πήγαινε

καλά με όλους τους θεούς (ανεξάρτητα αν ήταν μεγάλοι ή μικρότεροι θεοί), ακόμα και με τον θεό Άρη και τον θεό Πλούτωνα. Όλοι οι θεοί τη σέβονταν και λέγεται ότι αυτή ήταν ο συνδετικός κρίκος που ένωνε όλους τους θεούς (κυρίως στις αψιμαχίες μεταξύ των θεών). Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι όταν πρόθυμα παρέδωσε τον θρόνο της στον Όλυμπο, για να μπει στη θέση της ο θεός Διόνυσος, έτσι ώστε να μην τσακωθούν οι θεοί μεταξύ τους.

Ο θεός Διόνυσος ή Βάκχος ήταν ο θεός του κρασιού και του γλεντιού. Ήταν γιος του Δία και της Σεμέλης. Ο Διόνυσος γεννήθηκε από τον μηρό του πατέρα του στη Θήβα όπου και πέρασε τα παιδικά του χρόνια. Παραδόθηκε σε δώδεκα νύμφες ή υδάτινα πνεύματα, τις Υάδες, οι οποίες και μεγάλωσαν το θεϊκό παιδί. Ως ένδειξη ευγνωμοσύνης για την υπηρεσία τους, οι Υάδες εξυψώθηκαν στο ουράνιο στερέωμα όπου λάμπουν ως αστερισμός.

Ο θεός Ήφαιστος ήταν ο θεός της φωτιάς, των ηφαιστειών, της μεταλλουργίας και προστάτης των τεχνιτών. Ήταν ακόμα ο κατασκευαστής των όπλων των θεών. Ήταν γιος του Δία και της Ήρας, αλλά σε σύγκριση με τους υπόλοιπους θεούς που είχαν θεϊκή ομορφιά, αυτός ήταν ο πιο άσχημος ανάμεσά τους. Όταν η Ήρα τον πρωτοαντίκρισε γεμάτη έκπληξη, ντροπή και θυμό τον πέταξε από τον Όλυμπο. Έτσι ο Ήφαιστος έμεινε κουτσός για την υπόλοιπη ζωή του. Ο Ήφαιστος ήταν καλόκαρδος και πληγωνόταν όταν οι θεοί τον κοροΐδευαν για την αναπηρία και την ασχήμια του. Είχε για γυναίκα του την Αφροδίτη αλλά αυτή τον απατούσε συχνά.

Ο Άδης ή Πλούτωνας ήταν ο θεός του κάτω κόσμου και των νεκρών. Ήταν γιος του Κρόνου και της Ρέας, αλλά επειδή ζούσε στον κάτω κόσμο και όχι στον Όλυμπο, συνήθως δεν περιλαμβάνεται στους δώδεκα Ολύμπιους Θεούς. Έκλεψε την Περσεφόνη, κόρη της θεάς Δήμητρας και την έκανε σύζυγό του στον κάτω κόσμο, από όπου εκείνη μπορούσε να πηγαίνει κάθε έξι μήνες στη μητέρα της. Οι νεκροί εισέρχονταν στον κάτω κόσμο διασχίζοντας τον ποταμό

**Ο Άδης ή Πλούτωνας
με τον Κέρβερο**

Αχέροντα, με τη βάρκα του Χάροντα, ο οποίος χρέωνε έναν οβολό για το πέρασμα, τοποθετημένο κάτω από τη γλώσσα του νεκρού από τους συγγενείς του. Η αντίπερα όχθη φυλασσόταν από τον Κέρβερο, τον τρικέφαλο σκύλο. Μετά τον Κέρβερο, οι σκιές των νεκρών εισέρχονταν στα Τάρταρα, τη γη των νεκρών.

Ο Ασκληπιός ήταν ο θεός της Ιατρικής και της Θεραπείας. Ήταν γιος του Απόλλωνα και της Κορωνίδας. Τον εκπαίδευσε ο Κένταυρος Χείρων. Κόρες του ήταν η Υγεία, η Ιασώ και η Πανάκεια. Τα Ασκληπιεία ήταν οι χώροι όπου θεραπεύονταν οι ασθενείς.

Ο Ασκληπιός κρατούσε πάντα μία ράβδο στην οποία ήταν τυλιγμένο ένα φίδι. Η ράβδος αυτή χρησιμοποιείται σήμερα ως σύμβολο στην Ιατρική και στις υπηρεσίες υγείας

και περίθαλψης. (Δεν πρέπει να συγχέεται με το κηρύκειο του Ερμή).

Ο Έρως ήταν ο θεός του έρωτα, της αγάπης και της ομορφιάς. Ήταν επίσης σεβαστός ως θεότητα της γονιμότητας. Ήταν γιος της Αφροδίτης και του Άρη. Εμφανιζόταν συχνά με μια Λύρα ή τόξο και βέλος. Συχνά συνοδευόταν από δελφίνια και τριαντάφυλλα. Ήταν παντρεμένος με τη θνητή Ψυχή.

Ἡ Ἥβη ἦταν κόρη τοῦ Δία καὶ τῆς Ἥρας. Ἡ Ἥβη ἦταν ἡ οἰνοχόος τῶν θεῶν τοῦ Ὀλύμπου καὶ διένειμε τὸ Νέκταρ καὶ τὴν Ἀμβροσία τους, μέχρι ποὺ παντρεύτηκε τὸν Ἡρακλῆ ὅταν αὐτὸς ἀνέβηκε στὸν Ὀλυμπο καὶ ἐγίνε θεός. Ἀντικαταστάθηκε πολὺ γρήγορα ἀπὸ τὸν Γανυμήδη. Τὸ νέκταρ εἶναι τὸ ποτὸ ποὺ ἔπιναν οἱ θεοί, τὸ ὁποῖο ἦταν δώδεκα φορές πιο γλυκὸ ἀπὸ τὸ μέλι. Ἡ ἀμβροσία ἀποτελοῦσε τὴν κύρια τροφή τῶν θεῶν καὶ ἦταν ἐννιά φορές πιο γλυκιά ἀπὸ τὸ μέλι.

Ἐκτός ἀπὸ τοὺς θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου υπήρχαν καὶ αρκετὲς ἄλλες θεότητες χαμηλότερου ἐπιπέδου καὶ ἡμίθεοι. Ἀπὸ τοὺς πιο σημαντικοὺς ἦταν ὁ Ἡρακλῆς. Ὁ Ἡρακλῆς ἦταν γιος τοῦ Δία καὶ τῆς Ἀλκμήνης. Ὅταν γεννήθηκε ὁ Ἡρακλῆς, ἡ Ἥρα, ἡ γυναίκα τοῦ Δία, ἡ ὁποία τὸν ζήλευε γιὰ τὶς ἀπιστίες του, ἔστειλε στὴν κούνια τοῦ δύο φίδια, ἀλλὰ τὸ βρέφος τα στραγγάλισε. Σύμφωνα με τὸν χρῆσμό τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν ἔπρεπε νὰ υπηρετήσει γιὰ δώδεκα χρόνια τὸν Εὐρυσθέα, βασιλιά τῶν Μυκηνῶν, καὶ νὰ πραγματοποιήσει τοὺς ἀθλοὺς ποὺ θὰ τοῦ πρόσταζε ἐκεῖνος.

Έκανε δώδεκα άθλους: Σκότωσε το λιοντάρι της Νεμέας, σκότωσε τη Λερναία Ύδρα, έπιασε το γοργό ελάφι της Κερόνειας, σκότωσε τον Ερυμάνθιο Κάπρο, καθάρισε τους στάβλους του Αυγεία, σκότωσε τις Στυμφαλίδες Όρνιθες, έπιασε τον άγριο ταύρο της Κρήτης, έκλεψε τα άγρια άλογα του Διομήδη, πήρε τη ζώνη της Ιππολύτης, έφερε τα βόδια του Γηρυόνη στον Ευρυσθέα, άρπαξε τα μήλα των Εσπερίδων και έφερε τον Κέρβερο από τον Άδη.

Ο Παν ήταν ο θεός των βοσκών και των κοπαδιών, των άγριων βουνών, του κυνηγιού και της αγροτικής μουσικής, καθώς και ο «σύντροφος» των νυμφών. Ήταν ο τραγοπόδαρος θεός. Ήταν γιος του Ερμή και μιας νύμφης.

Ο Προμηθέας ήταν Τιτάνας, θεός της φωτιάς. Ο Προμηθέας συνέβαλε σημαντικά στη διαμόρφωση του ανθρώπινου γένους. Απήφησε τους θεούς κλέβοντας τη φωτιά και δίνοντάς την στην ανθρωπότητα για να δημιουργήσει πολιτισμό. Ο Δίας καταδίκασε τον Προμηθέα σε αιώνια βασανιστήρια για την παράβασή του. Ο Προμηθέας ήταν δεμένος σε έναν βράχο στο βουνό Καύκασος και ένας γυπαετός –το έμβλημα του Δία– έτρωγε το συκώτι του μια φορά την ημέρα. Ο Ηρακλής, πηγαίνοντας προς τη Χώρα των Εσπερίδων, σκοτώνει τον αετό, σπάει τις αλυσίδες που

είχε φτιάξει ο Ήφαιστος και ελευθερώνει τον Προμηθέα.

Ο Θησέας ήταν Έλληνας βασιλιάς της Αθήνας, γιος του βασιλιά της Αθήνας Αιγέα (με τη βοήθεια του Ποσειδώνα) και της Αίθρας (κόρης του βασιλιά της Τροιζήνας). Ήταν ο πιο δημοφιλής ήρωας στην αρχαία Ελλάδα μετά τον Ηρακλή. Όταν έγινε έφηβος ξεκίνησε να πάει από την Τροιζήνα στην Αθήνα καθαρίζοντας τον δρόμο από τους εγκληματίες. Στον Ισθμό της Κορίνθου συνάντησε τον Σίνη τον «Πιτυοκάμπτη» (= αυτόν που λυγίζει τα πεύκα), ο οποίος έσχιζε στα δύο τα θύματά του δένοντάς τα ανάμεσα σε δύο λυγισμένα πεύκα. Ο Θησέας τον θανάτωσε με τον ίδιο τρόπο. Αφού σκότωσε αρκετούς άλλους εγκληματίες έφτασε κοντά στο σημερινό Δαφνί. Εκεί εξόντωσε τον φοβερό «Προκρούστη» που εξαπατούσε τους ταξιδιώτες και τους παρέσυρε στο σπίτι του, όπου τους εξάρθρωνε τα πόδια ή τους τα έκοβε με πριόνι για να τους «ταιριάξει» στο κρεβάτι του.

Το γνωστότερο κατόρθωμα του Θησέα υπήρξε η θανάτωση του Μινώταυρου. Ο Μίνωας, για να τιμωρήσει τους Αθηναίους επειδή σκότωσαν τον γιο του, κήρυξε πόλεμο στον οποίο νίκησε. Σαν ποινή των Αθηναίων όρισε κάθε εννιά χρόνια επτά νέοι Αθηναίοι και επτά νέες Αθηναίες να στέλνονται στην Κρήτη και να

κατασπαράζονται από τον Μινώταυρο μέσα στον Λαβύρινθο. Ο Θησέας αποφάσισε να σαλπάρει για την Κρήτη και να θέσει τέλος στη ντροπιαστική εισφορά σε αίμα. Πήρε τη θέση ενός από τους 7 νέους και απέπλευσε μαζί τους από το Φάληρο. Στην Κρήτη γνώρισε την κόρη του Μίνωα, την Αριάδνη, και οι δύο νέοι ερωτεύτηκαν. Η Αριάδνη τον έβαλε να υποσχεθεί ότι θα την έπαιρνε στην πατρίδα του και θα την νυμφευόταν. Μετά, του έδωσε ένα κουβάρι κλωστή, τον «Μίτο της Αριάδνης», ώστε όταν ο Θησέας έμπαινε στον λαβύρινθο να το ξετυλίγει, για να μπορέσει έπειτα, αφού σκοτώσει τον Μινώταυρο, να βρει την έξοδο.

Ο Περσέας ήταν άλλος ένας ήρωας της Αρχαιότητας, γιος του Δία και της Δανάης (μοναχοκόρης του βασιλιά του Άργους). Ο Δίας γοητευμένος από την ομορφιά της Δανάης, την επισκέπτεται, μέσω του παραθύρου, με την μορφή χρυσής βροχής. Από την ένωση αυτή γεννιέται ο Περσέας. Ο βασιλιάς μαθαίνοντας την γέννηση του εγγονού του, επειδή δεν μπορούσε να τον σκοτώσει, αποφασίζει να κλείσει σε ένα κουτί

(τη λάρνακα), τη Δανάη και τον γιο της. Έπειτα δίνει εντολή να αφήσουν τη λάρνακα στην θάλασσα και να αποφασίσουν οι θεοί για την τύχη της. Η λάρνακα βγαίνει στη Σέριφο όπου ο Περσέας μεγαλώνει.

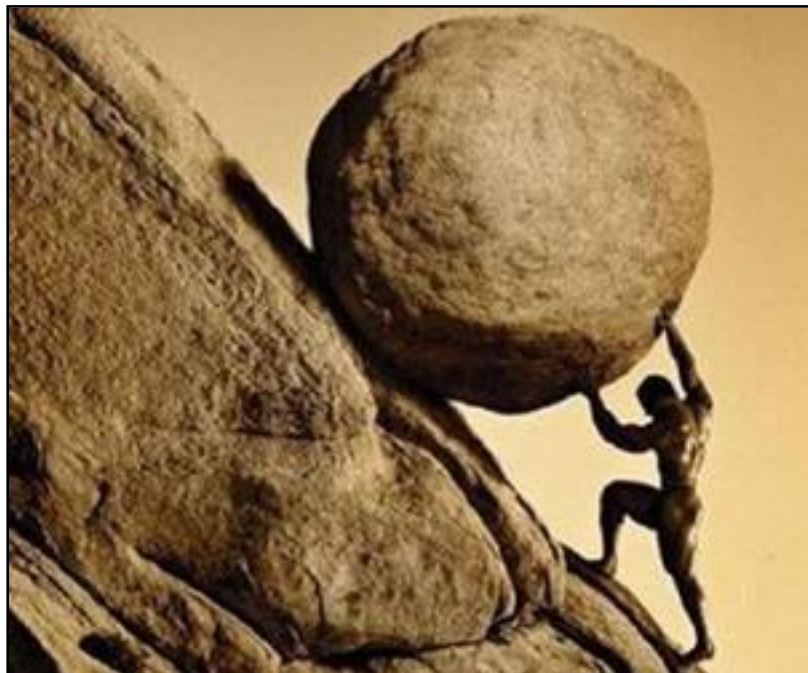

Ο Πολυδέκτης, αδελφός του βασιλιά, θέλοντας να απαλλαγεί από τον Περσέα του ζητά να κόψει και να φέρει το κεφάλι της γοργόνας Μέδουσας. Με τη βοήθεια της Αθηνάς και του Ερμή κόβει το κεφάλι της Μέδουσας και γυρίζει πίσω. Από το αίμα της Μέδουσας γεννήθηκε το φτερωτό άλογο, ο Πήγασος. Αυτοί που ζήτησαν το κεφάλι της Μέδουσας όταν γύρισε του ζήτησαν να τους

το δείξει και εκείνος το έκανε οπότε όλοι όσοι το είδαν πέτρωσαν.

Ο Ίκαρος ήταν γιος του Δαίδαλου. Όταν ο Δαίδαλος καταδικάστηκε από τον Άρειο Πάγο πήγε στην Κρήτη. Εκεί κατασκεύασε τον Λαβύρινθο για να ζει μέσα ο Μινώταυρος, ο γιος της γυναίκας του Μίνωα, της Πασιφάης. Μέσα στον Λαβύρινθο φυλάκισε ο Μίνωας και τον ίδιο τον Δαίδαλο με τον γιο του Ίκαρο. Ο Δαίδαλος με τον Ίκαρο δραπέτευσαν από τον Λαβύρινθο με τη βοήθεια των φτερών που είχε κατασκευάσει και για τους δύο ο Δαίδαλος, χρησιμοποιώντας πούπουλα και κερί. Τα φτερά αυτά τα έβαλαν στους ώμους τους και πέταξαν στον ουρανό. Ο Ίκαρος όμως, γοητευμένος από την πτήση, παράκουσε την εντολή του πατέρα του να μην πετάει πολύ ψηλά για να μη λιώσει από τη ζέστη του ήλιου το κερί των φτερών. Πέταξε ψηλά με αποτέλεσμα να λιώσει το κερί και να αποκολληθούν τα φτερά, να πέσει στη θάλασσα και να χάσει τη ζωή του. Η θαλάσσια περιοχή όπου ο Ίκαρος βρήκε τον θάνατο ονομάστηκε Ικάριο Πέλαγος.

Ο Σίσυφος ήταν ιδρυτής και βασιλιάς της αρχαίας Εφύρας, που στη συνέχεια ονομάστηκε Κόρινθος. Όλα άρχισαν όταν ο θεός Δίας αποπλάνησε την Αίγινα, η οποία ήταν κόρη του ποταμού και θεού Ασωπού. Παίρνοντας τη μορφή αετού, ο Δίας απήγαγε την Αίγινα και πήγε να κρυφτεί σ' ένα μικρό νησί του Αιγαίου. Ο Ασωπός ζήτησε από τον Σίσυφο να του πει τι γνώριζε και αυτός του είπε. Ο Δίας όμως γνώριζε τα πάντα και αποφάσισε να τιμωρήσει τον

Σίσυφο για την προδοσία του, στέλνοντάς τον στον Άδη. Όμως τότε ο Σίσυφος απέδειξε την εξυπνάδα και την πονηριά του καταφέροντας να ξεγελάσει και να φυλακίσει τον Θάνατο. Ο Σίσυφος τιμωρήθηκε για την ασεβή του συμπεριφορά. Του έβαλαν ως βασανιστήριο να κουβαλάει έναν βράχο στην κορυφή ενός βουνού. Φτάνοντας στην κορυφή, η πέτρα ξανακυλούσε κάτω και έπρεπε να την ανεβάσει ξανά. Αυτή η τιμωρία ήταν αιώνια για τον «νικητή» του Άδη.

Το Μαντείο των Δελφών ήταν το γνωστότερο μαντείο της Αρχαίας Ελλάδας και του τότε γνωστού κόσμου. Βρίσκεται στους Δελφούς. Ήταν αφιερωμένο στον θεό Απόλλωνα. Η Πυθία ήταν το διάμεσο, με το οποίο επικοινωνούσε ο θεός, και έδινε τους χρησμούς, που καταγράφονταν και ερμηνεύονταν από τους ιερείς.

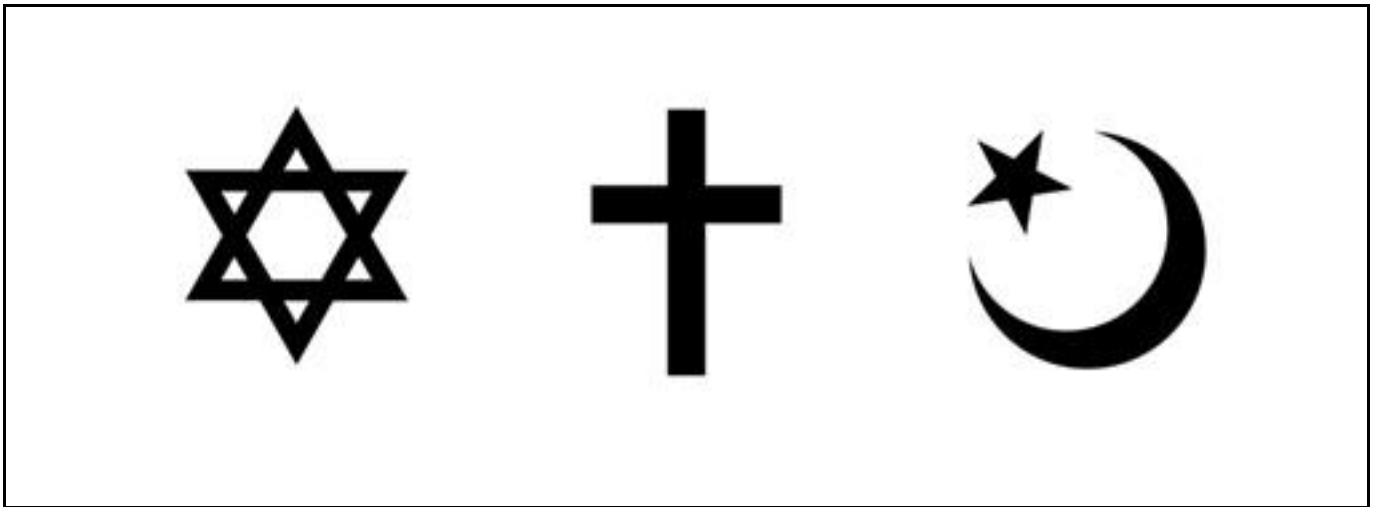
Θεωρούσαν ότι το σημείο όπου κτίστηκε το Μαντείο ήταν ο ομφαλός της γης, γιατί, σύμφωνα με την παράδοση, όταν ο Δίας άφησε δύο αετούς, έναν προς την Ανατολή και έναν προς τη Δύση, συναντήθηκαν στους Δελφούς.

**Ο
ομφαλός
της γης**

Αβρααμικές θρησκείες

Οι Αβρααμικές θρησκείες είναι ο Ιουδαϊσμός, ο Χριστιανισμός και ο Ισλαμισμός (Μουσουλμανισμός). Οι Αβρααμικές θρησκείες ξεκινούν με τον Ιουδαϊσμό, που εμφανίστηκε στην περιοχή του Ισραήλ με τη λατρεία του θεού που φανερώθηκε στον Αβραάμ. 1.500 χρόνια αργότερα οι οπαδοί του Ιησού δημιούργησαν τη θρησκεία του Χριστιανισμού. Το Ισλάμ ιδρύθηκε από τον Μωάμεθ τον 7ο αιώνα μ.Χ. πάνω στις διδαχές του Κορανίου, το οποίο κάνει συχνά αναφορές στα πρόσωπα του Μωυσή, του Δαβίδ και του Ιησού.

Ο Ιουδαϊσμός είναι μια εθνική θρησκεία που περιλαμβάνει τη συλλογική θρησκευτική, πολιτιστική και νομική παράδοση και πολιτισμό του Εβραϊκού λαού. Ο Ιουδαϊσμός θεωρείται από τους θρησκευόμενους Εβραίους ως έκφραση του συμβόλαιου που ο Θεός καθιέρωσε με τα «Παιδιά του Ισραήλ». Περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα κειμένων, πρακτικών, θεολογικών θέσεων και μορφών οργάνωσης.

Η Γραπτή Τορά ("Διδασκαλία" ή "Νόμος") είναι τα πρώτα πέντε βιβλία (Πεντάτευχος ή πέντε βιβλία του Μωσή) από τα 24 βιβλία της Εβραϊκής Βίβλου. Συγγραφέας όλης της Πεντάτευχου φέρεται να είναι ο Μωσής που την έγραψε κατά τη διάρκεια της μακράς πορείας των Ισραηλιτών αδελφών του στην έρημο του Όρους Σινά, περίπου το 1513 π.Χ., εκτός βέβαια των τελευταίων στίχων του Δευτερονομίου που αναφέρεται στον θάνατο του Μωϋσή και που πιθανολογείται ότι έγραψε ο Ιησούς του Ναυή.

Το Βιβλίο της Γένεσης, που είναι το πρώτο βιβλίο της Εβραϊκής Βίβλου και της Παλαιάς Διαθήκης, είναι μια αφήγηση για τη δημιουργία του κόσμου και την προέλευση του Εβραϊκού λαού. Διαιρείται σε δύο μέρη, την αρχέγονη ιστορία και την προγονική ιστορία.

Η αρχέγονη ιστορία καθορίζει τη φύση της θεότητας και τη σχέση της ανθρωπότητας με τον δημιουργό της. Ο Θεός δημιουργεί τον κόσμο σε έξι ημέρες και αφιερώνει την έβδομη ως ημέρα ανάπαυσης. Ο Θεός δημιουργεί τους πρώτους ανθρώπους Αδάμ και Εύα και όλα τα ζώα στον Κήπο της Εδέμ, αλλά τους δίνει εντολή να μην τρώνε τον καρπό του δέντρου της γνώσης του καλού και του κακού.

Ένα φίδι που μιλάει (και θα μπορούσε να είναι ο διάβολος) παρασύρει την Εύα να το φάει αντίθετα με τη θέληση του Θεού, και εκείνη παρασύρει τον Αδάμ, οπότε ο Θεός τους διώχνει και τους καταριέται – ο Αδάμ να κερδίζει τη ζωή του μόνο με ιδρώτα και εργασία και η Εύα να γεννάει με πόνο.

Ο Αδάμ και η Εύα μετά την έξωσή τους από τον Κήπο της Εδέμ απέκτησαν δύο γιους τον Κάιν που ήταν γεωργός και τον Άβελ που ήταν κτηνοτρόφος. Κάποια μέρα έκανε ο καθένας τους θυσία στον θεό. Επειδή ο θεός δέχτηκε τη θυσία του Άβελ (που θυσίασε ένα ζώο) και όχι του Κάιν (που τη θεώρησε ασήμαντη αφού ήταν μερικά αγροτικά προϊόντα), ο Κάιν θύμωσε και σκότωσε τον Άβελ. Ήταν η πρώτη δολοφονία και μάλιστα αδελφοκτονία.

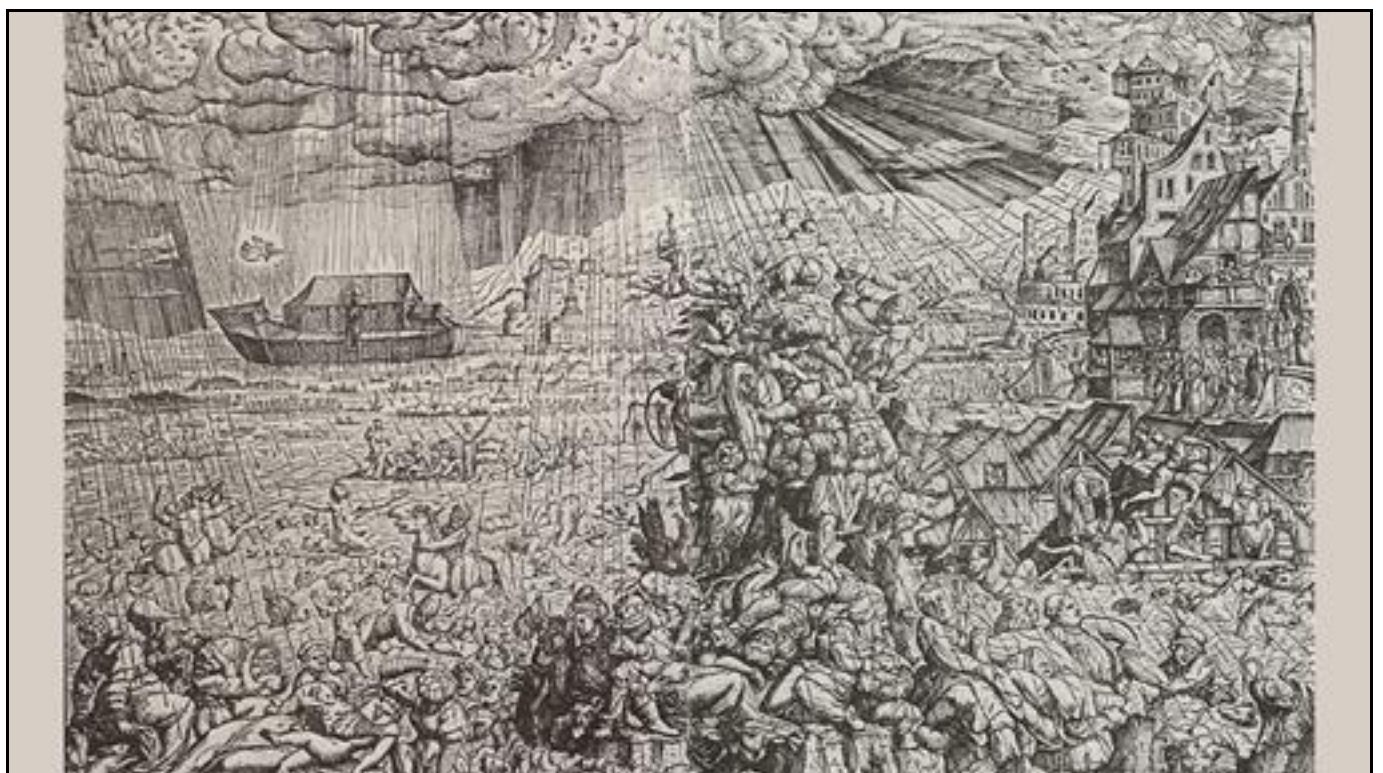
Ο Σηθ ήταν τρίτος γιος του Αδάμ και της Εύας. Γεννήθηκε κατά την ομοίωση του Αδάμ όταν αυτός ήταν σε ηλικία 230 χρόνων και έζησε 912 χρόνια σύμφωνα με τη «Μετάφραση των Εβδομήκοντα». Πήρε το όνομά του, το οποίο σημαίνει «αντικαταστάτης», επειδή η Εύα πίστευε πως ο Θεός της έδωσε άλλο σπέρμα αντί του Άβελ και αντικατέστησε τον Άβελ ως ο αρχηγός της καλής γενεάς του Θεού μετά τη δολοφονία του από τον Κάιν. Η γενιά του Σηθ θα σωθεί από τον κατακλυσμό μέσω του Νώε και θα συνεχίσει την ανθρωπότητα. Η Ορθόδοξη Εκκλησία τιμά τον Σηθ ως άγιο και εορτάζει τη μνήμη του την «Κυριακή των Προπατόρων».

Με τον όρο κατακλυσμός του Νώε αναφερόμαστε στην παγκόσμια πλημμύρα, όπως περιγράφεται στο βιβλίο της Γένεσης, στην Αγία Γραφή, καθώς επίσης και στο Κοράνι. Η βιβλική αφήγηση περιγράφει πώς ο Θεός προειδοποίησε τον Νώε για έναν επερχόμενο κατακλυσμό και τον καθοδήγησε να κατασκευάσει μια κιβωτό για να σωθεί αυτός και τα ζώα που πήρε μαζί του σε αυτή. Πήρε ένα ζευγάρι από κάθε είδος ζώου. Ένα

αρσενικό και ένα θηλυκό για να ζευγαρώσουν και να αναπαραχθεί η ζωή μετά τον κατακλυσμό. Στην κιβωτό μαζί με τον Νώε υπήρχε και η γυναίκα του με τους τρεις γιους του και τις γυναίκες τους.

Η αφήγηση αναφέρει ότι ο κατακλυσμός αυτός, που διήρκεσε 40 ημέρες, έγινε για τον παγκόσμιο αφανισμό ανθρώπων και ζώων εξ αιτίας της ηθικής κατάπτωσης του αρχαίου βιβλικού κόσμου και ο Νώε διασώθηκε, ως άνθρωπος δίκαιος σε σύγκριση με τους συγχρόνους του. Σύμφωνα με την ίδια αφήγηση, μετά από 150 ημέρες τα νερά υποχώρησαν και η κιβωτός βρέθηκε στο όρος Αραράτ. Ο Θεός υπόσχεται πως δεν θα καταστρέψει ξανά τον κόσμο με νερό, χρησιμοποιώντας το ουράνιο τόξο ως σύμβολο της υπόσχεσής του. Παρόμοιοι κατακλυσμικοί μύθοι συναντώνται σε αρκετούς πολιτισμούς και θρησκευτικές παραδόσεις, όπως αυτός που περιγράφεται στο έπος του Γκιλγκαμές.

Κατά την αφήγηση στη Γένεση, ο Πύργος της Βαβέλ ήταν ένα ψηλό κτίριο, προφανώς ένα πολιτικό κέντρο στη Μεσοποταμία, που χτιζόταν με σκοπό την αύξηση της φήμης και της εξουσίας του λαού των κατασκευαστών του και στόχο να φτάσει «μέχρι τον ουρανό». Όμως λόγω της βλασφημίας αυτής, ο Θεός σύγχυσε τις γλώσσες των κατασκευαστών, με αποτέλεσμα να καταστεί αδύνατη η ολοκλήρωσή του, και αυτοί να διασπαρούν σε όλο τον τότε γνωστό κόσμο. Η διήγηση της Γένεσης επιχειρεί να εξηγήσει την ποικιλία των γλωσσών και εθνών στον κόσμο.

Ο Αβραάμ ήταν ο πατριάρχης του έθνους Ισραήλ και των Αράβων, θεωρείται δε πρόγονος του Ιωσήφ και του Ιησού Χριστού. Ο Αβραάμ γεννήθηκε στην πόλη Ουρ της Χαλδαίας και ήταν γιος του ειδωλολάτρη Θάρα. Παίρνοντας σύζυγο την ετεροθαλή αδελφή του Σάρα, μαζί με τον πατέρα του και τον ανιψιό του Λωτ έφυγε από τη Χαλδαία και πήγε στη Χαναάν, υπακούοντας στην εντολή του Θεού, έχοντας μαζί του και όλα του τα υπάρχοντα και τα κοπάδια των ζώων που είχε.

Αλλά, όταν κάποτε έπεσε μεγάλη πείνα στη Χαναάν, ο Αβραάμ μαζί με τη Σάρα κατέφυγαν στην Αίγυπτο, όπου και παρουσίασε τη γυναίκα του σαν αδελφή του. Η ομορφιά της Σάρας τόσο πολύ γοήτευσε τους άρχοντες της Αιγύπτου, που την πήραν στα ανάκτορα του Φαραώ, προσφέροντας πλούσια δώρα στον Αβραάμ. Αλλά κάποια νύχτα, ο Φαραώ είδε ένα όνειρο που τον ανάγκασε να δώσει πίσω τη Σάρα στον Αβραάμ και να τους διατάξει να φύγουν από την Αίγυπτο. Έτσι επέστρεψε ο Αβραάμ στη Χαναάν, αλλά ήταν πια γέρος και χωρίς παιδιά και άρχισε να αμφιβάλλει για την υπόσχεση που του είχε δώσει ο Θεός.

Αλλά ο Θεός δεν άργησε να ανανεώσει την υπόσχεσή του. Έτσι στα 100 του χρόνια ο Αβραάμ, σύμφωνα με τη διαταγή του Θεού άλλαξε το όνομά του, από «Αβραμ» που λεγόταν μέχρι τότε και σήμαινε «ο υψηλός ή υπέροχος πατέρας», σε «Αβραάμ» που σημαίνει «ο πατέρας μας ο υπέροχος», δηλαδή ο γενάρχης και πατέρας των εθνών. Ο Θεός είπε στη Σάρα, που ήταν τότε 90 χρόνων, ότι θα αποκτήσει παιδί, πράγμα που έκανε τον Αβραάμ να γελάσει δύσπιστα, όταν το άκουσε.

Αυτό το γέλιο έγινε αιτία να δοθεί στο παιδί που γεννήθηκε λίγο αργότερα το όνομα Ισαάκ, που σημαίνει στα εβραϊκά «γελάω».

Για να δοκιμάσει ο Θεός την πίστη του Αβραάμ τον διέταξε να σφάξει το παιδί του και να του το προσφέρει θυσία. Αλλά την τελευταία στιγμή Άγγελος Κυρίου συγκράτησε το χέρι του Αβραάμ και τον διέταξε να σφάξει και να θυσιάσει ένα κριάρι. Μετά από τον θάνατο της Σάρας, που την έθαψε σ' ένα σπήλαιο, ο Αβραάμ πάντρεψε τον γιο του Ισαάκ με τη Ρεβέκκα, παντρεύτηκε μάλιστα και ο ίδιος, για δεύτερη φορά, τη Χετούρα και απέκτησε έξι γιους. Πέθανε σε ηλικία 175 χρόνων και θάφτηκε κοντά στη Σάρα.

Ο Ιακώβ ήταν γιος του Ισαάκ. Ένας Άγγελος του έδωσε την ευχή του και τον ονόμασε «Ισραήλ» που σημαίνει «Πολεμιστής του Θεού, αφού δεν τον νικάει ούτε θεός ούτε άνθρωπος». Ήταν πατέρας 12 γιων οι οποίοι έγιναν οι προπάτορες των 12 φυλών του Ισραήλ.

Ο Ιακώβ ή Ισραήλ με την οικογένειά του εγκαταστάθηκαν στην Αίγυπτο για να γλιτώσουν από τη λιμοκτονία που απειλούσε την περιοχή τους. Για δεκαετίες συνυπήρχαν ειρηνικά με τους Αιγύπτιους γείτονές τους. Αλλά άλλαξαν τα πράγματα όταν ανέλαβε την εξουσία ένας καινούριος Φαραώ που ήθελε οι Ισραηλίτες να

υπηρετούν ως δούλοι και να σκοτώνονται τα αγόρια που γεννούσαν οι γυναίκες τους.

Ένα αντρόγυνο Ισραηλιτών, ο Αμράμ και η Ιωχαβέδ, δεν φοβήθηκαν τη διαταγή του βασιλιά και με κίνδυνο της ζωής τους έκρυψαν τον νεογέννητο γιο τους ώστε να μην εκτελεστεί. Μετά, όμως, από τρεις μήνες δεν μπορούσαν πλέον οι γονείς του να τον κρύβουν. Μη έχοντας άλλη ελπίδα, η Ιωχαβέδ έβαλε το βρέφος σε ένα κιβώτιο από πάπυρο και το άφησε στον ποταμό Νείλο σε μέρος όπου πιθανότατα θα το έβρισκαν. Το μικρό κιβώτιο βρέθηκε σύντομα από την κόρη του Φαραώ που είχε πάει όπως συνήθιζε στον ποταμό για να λουστεί. Όταν το άνοιξε είδε το παιδί να κλαίει. Τότε ένιωσε συμπόνια γι' αυτό, αν και είπε: «Αυτό είναι ένα από τα παιδιά των Εβραίων». Έτσι, αποφάσισε να το υιοθετήσει και του έδωσε το όνομα Μωσής, λέγοντας: «Επειδή τον ανέσυρα από το νερό».

Όταν έγινε σχεδόν 40 ετών, ο Μωυσής πιθανότατα φαινόταν να είναι έτοιμος να γίνει ένας εξέχων Αιγύπτιος ηγέτης. Μια μέρα, όμως, ο Μωυσής είδε κάποιον Αιγύπτιο να χτυπάει κάποιον Εβραίο από τους αδελφούς του, γεγονός που του προκάλεσε αγανάκτηση και σκότωσε τον Αιγύπτιο. Όταν ο Φαραώ έμαθε για τον φόνο, ο Μωυσής αναγκάστηκε να καταφύγει στην εξορία. Εγκαταστάθηκε στη Γη Μαδιάμ, στα βορειοδυτικά της αραβικής χερσονήσου, όπου έμεινε 40 χρόνια ως απλός ποιμένας, και παντρεύτηκε τη Σεπφώρα. Μαζί της απέκτησε δύο γιους, τον Γηρσώμ και τον Ελιέζερ.

Κάποια μέρα, όμως, βρέθηκε με το ποίμιό του σε ένα σημείο κοντά στο Όρος Χωρήβ. Εκεί, ο Θεός έκανε την παρουσία του αισθητή μπροστά στον Μωυσή μέσα σε μια φλεγόμενη βάτο και τον πρόσταξε να πάει στην Αίγυπτο, να πάρει από εκεί τον λαό του Ισραήλ, που βασανιζόταν από τους Αιγύπτιους, και να τους πάει στη Γη της Επαγγελίας, τη Χαναάν.

Ο Μωσής πήγε μαζί με την οικογένειά του στην Αίγυπτο, παρουσιάστηκε στον νέο Φαραώ και του ζήτησε την απελευθέρωση των Ισραηλιτών. Ο Φαραώ αρνήθηκε και έτσι άρχισε μια σειρά από τις «Δέκα Πληγές» της Αιγύπτου. Μετά από τις δέκα πληγές ο Μωσής οδήγησε τους Ισραηλίτες στην Έξοδο από την Αίγυπτο και στο Όρος Σινά.

Οι Δέκα εντολές ή «Δεκάλογος», είναι ένας κατάλογος δέκα ηθικών εντολών, οι οποίες, σύμφωνα με τη Βίβλο, υπαγορεύτηκαν στον Μωσή από τον Θεό στο όρος Σινά και του δόθηκαν (δύο φορές) χαραγμένες σε δύο πέτρινες πλάκες, όπου αφήνεται να εννοηθεί ότι ο ίδιος ο Θεός (και τις δύο φορές) λατόμησε και εγχάραξε.

Οι δέκα αυτές εντολές αποτέλεσαν τη βάση ενός ολόκληρου κώδικα ηθικής και θρησκείας, πολιτικής και κοινωνικής οργάνωσης, που συγκεντρώνει ως πρώτη Διαθήκη τις βασικές ηθικές αρχές του Ιουδαϊσμού και του Χριστιανισμού.

1. Εγώ εμί ο Κύριος ο Θεός σου, ουκ έσονται σοι θεοί έτεροι πλην εμού.
2. Ου ποιήσεις σε αντώ είδωλον, ουδέ παντός ομοίωμα όσα εν τω ουρανώ άνω και όσα εν τη γη κάτω και όσα εν τοις ύδασιν υπό κάτω της γης.
3. Ου λήψει το όνομα Κυρίου του Θεού σου επί ματαιώ.
4. Μνήσθητι την ημέραν του Σαββάτου αγιάζειν αυτήν, εξ ημέρας εργά και ποιήσεις πάντα τα έργα σου, τη δε εβδομή Σάββατα Κυρίω τω Θεώ σου.
5. Τίμα τον πατέρα σου και την μητέρα σου, ίνα ευ σοι γένηται και ίνα μακροχρόνιος γένη επί της γης.
6. Ου φονεύσεις.
7. Ου μοιχεύσεις.
8. Ου κλέψεις.
9. Ου ψευδομαρτυρήσεις κατά του πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδή.
10. Ουκ επιθυμήσεις πάντα όσα τω πλησίον σου εστί.

Σύμφωνα με την Εβραϊκή Βίβλο, η Ενωμένη Μοναρχία ιδρύθηκε υπό τον Σαούλ και συνεχίστηκε υπό τον Βασιλιά Δαβίδ και τον Σολομώντα με την πρωτεύουσα της στην Ιερουσαλήμ. Μετά τη βασιλεία του Σολομώντα, το έθνος χωρίστηκε σε δύο βασίλεια, το Βασίλειο του Ισραήλ (στα βόρεια) και το Βασίλειο του Ιούδα (στα νότια). Το βασίλειο του Ισραήλ

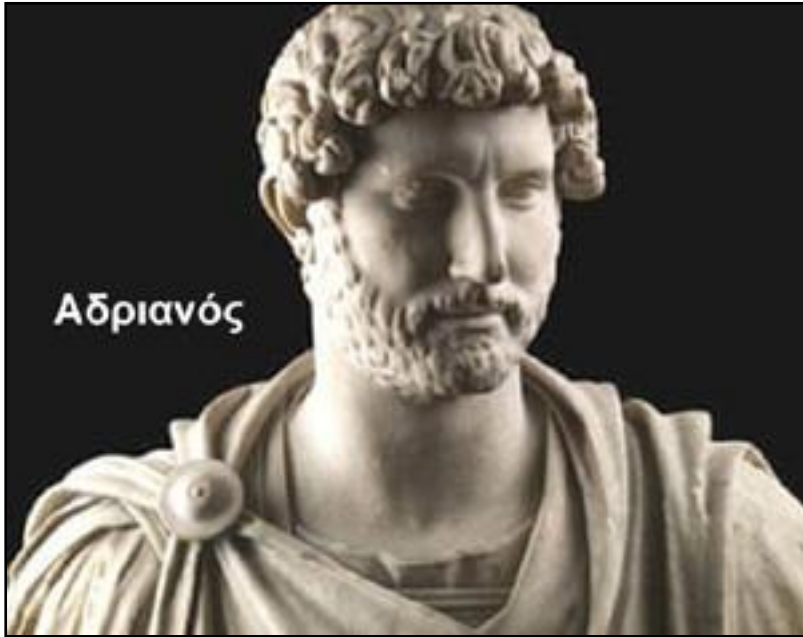
κατακτήθηκε από τον Ασύριο ηγεμόνα Σαργκών τον δεύτερο στα τέλη του 8ου αιώνα π.Χ.

Το Βασίλειο του Ιούδα συνεχίστηκε ως ανεξάρτητο κράτος μέχρι να κατακτηθεί από έναν στρατό της Βαβυλώνας στις αρχές του 6ου αιώνα π.Χ., καταστρέφοντας τον Πρώτο Ναό που ήταν το κέντρο της αρχαίας εβραϊκής λατρείας. Η Ιουδαϊκή ελίτ εξορίστηκε στη Βαβυλώνα – μια περίοδος γνωστή ως Βαβυλώνια Αιχμαλωσία. Αργότερα πολλοί από αυτούς επέστρεψαν στην πατρίδα τους μετά την κατάκτηση της Βαβυλώνας από τους Πέρσες εβδομήντα χρόνια αργότερα.

Κατασκευάστηκε ένας νέος δεύτερος ναός και οι παλιές θρησκευτικές πρακτικές συνεχίστηκαν. Κατά τα πρώτα χρόνια του Δεύτερου Ναού, η υψηλότερη θρησκευτική εξουσία ήταν ένα συμβούλιο γνωστό ως η Μεγάλη Συνέλευση, με επικεφαλής τον Έζρα. Μεταξύ άλλων επιτευγμάτων της Μεγάλης Συνέλευσης ήταν η γραφή των τελευταίων βιβλίων της Βίβλου και ο Κανόνας σφραγίστηκε.

Ο Ελληνιστικός Ιουδαϊσμός εξαπλώθηκε στην Πτολεμαϊκή Αίγυπτο από τον 3ο αιώνα π.Χ. Μετά τη Μεγάλη Επανάσταση (66 ως 73 μ.Χ.) των Ισραηλιτών, οι Ρωμαίοι κατέστρεψαν τον Ναό. Ο Αδριανός τοποθέτησε ένα ειδωλολατρικό είδωλο πάνω στο έδαφος του Ναού και απαγόρευσε την περιτομή. Έτσι η εβραϊκή λατρεία σταμάτησε να οργανώνεται κεντρικά γύρω από τον Ναό, η προσευχή πήρε τη θέση της θυσίας και η λατρεία ξαναχτίστηκε γύρω από

την κοινότητα (εκπροσωπούμενη από τουλάχιστον δέκα ενήλικες). Ιδρύθηκε η εξουσία των ραβίνων που ενεργούσαν ως δάσκαλοι και ηγέτες μεμονωμένων κοινοτήτων της εβραϊκής διασποράς.

Αλλά οι πράξεις εθνοκτονίας των Ρωμαίων προκάλεσαν την εξέγερση του Τρίτου Ιουδαϊκού Πολέμου (132 ως 136 μ.Χ.), μετά την οποία οι Ρωμαίοι απαγόρευσαν τη μελέτη της Τορά και τον εορτασμό των εβραϊκών εορτών και απομάκρυναν ουσιαστικά όλους τους Εβραίους από την Ιουδαία. Ωστόσο, το 200 μ.Χ., οι Εβραίοι πήραν Ρωμαϊκή υπηκοότητα και ο Ιουδαϊσμός αναγνωρίστηκε ως νόμιμη θρησκεία μέχρι την άνοδο του Γνωστικισμού και του Πρώιμου Χριστιανισμού τον τέταρτο αιώνα.

Το Ταλμούδ είναι το βασικό κείμενο του Ραβινικού Ιουδαϊσμού και αποτελεί την κύρια πηγή τού σύγχρονου εβραϊκού θρησκευτικού νόμου, της Χαλακά, καθώς και της εβραϊκής θεολογίας. Ως τη σύγχρονη εποχή, σε όλες σχεδόν τις εβραϊκές κοινότητες το Ταλμούδ υπήρξε κέντρο της εβραϊκής ζωής και θεμελιώδες στοιχείο της εβραϊκής σκέψης. Ήταν ο οδηγός για την καθημερινή ζωή των απανταχού Εβραίων.

Ο Χριστιανισμός είναι μια Αβρααμική μονοθεϊστική θρησκεία που βασίζεται στη ζωή και τη διδασκαλία του Ιησού από τη Ναζαρέτ. Οι Χριστιανοί πιστεύουν ότι ο Ιησούς είναι ο Χριστός, δηλαδή ο Μεσσίας που είχε προφητευθεί στην Εβραϊκή Βίβλο, η οποία ονομάζεται Παλαιά Διαθήκη στον Χριστιανισμό. Είναι η μεγαλύτερη θρησκεία στον κόσμο με περίπου δύομιση δισεκατομμύρια οπαδούς.

Τα Ευαγγέλια δεν γράφουν πολλά για την παιδική και εφηβική ηλικία του Ιησού. Σχετικά με τη γέννησή του αναφέρουν ότι ο αρχάγγελος Γαβριήλ επισκέφθηκε τη μέλλουσα μητέρα του Ιησού, τη Μαριάμ (Μαρία), και της είπε ότι θα φέρει στον κόσμο ένα ξεχωριστό παιδί που θα ήταν ο γιος του Θεού και μάλιστα με έναν ξεχωριστό τρόπο, δηλαδή όχι με τη συμβολή ανδρός αλλά με τη θαυματουργό δύναμη του Θεού.

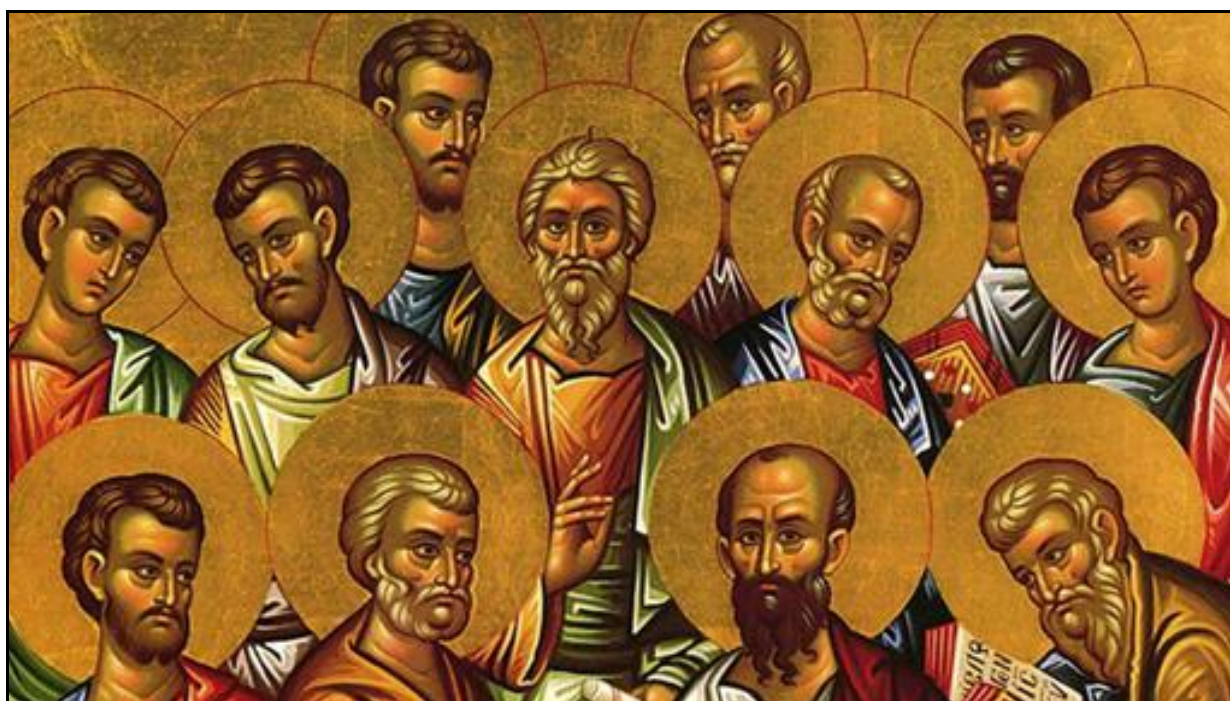
Έτσι, ο Ιησούς γεννήθηκε στη Βηθλεέμ, μια πόλη του Ισραήλ, κοντά στην Ιερουσαλήμ. Κατόπιν, η Μαριάμ και ο μνηστήρας της Ιωσήφ, ένας πιστός και δίκαιος άνθρωπος, μαραγκός στο επάγγελμα, πήραν τον Ιησού και κατέφυγαν για λίγο καιρό στην Αίγυπτο. Επιστρέφοντας, εγκαταστάθηκαν στην φτωχική κωμόπολη Ναζαρέτ όπου και ανατράφηκε ο Ιησούς.

Σύμφωνα με τις Εβραϊκές Γραφές, επρόκειτο να υπάρξει ένα πρόσωπο που θα προετοίμαζε τον κόσμο για τον ερχομό του Μεσσία. Σύμφωνα με τους Ευαγγελιστές αυτός ήταν ο Ιωάννης ο Βαπτιστής που εκτέλεσε το συγκεκριμένο προπαρασκευαστικό έργο. Ο Ιωάννης βάπτισε τον Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό και αναγνώρισε στο πρόσωπό του τον αναμενόμενο Μεσσία.

Ο Ιησούς ξεχώρισε μια ομάδα 12 πιστών μαθητών του, τους οποίους ονόμασε Αποστόλους, και τους οποίους έστειλε να διαδώσουν τη διδασκαλία του. Ο Ιησούς μετά τη βάπτισή του κήρυξε στον κόσμο της υπαίθρου αλλά και των πόλεων, ακόμα και στον Ναό των Ιεροσολύμων. Μίλησε για την εμπιστοσύνη που πρέπει να έχει ο άνθρωπος στον Θεό για τις καθημερινές του ανάγκες και τις αντιξοότητες της ζωής και, κυρίως, για τη σημασία μιας ενάρετης ζωής βασισμένης στην αγάπη.

Ο Ιησούς έγινε πολύ σύντομα γνωστός, αρχικά στις περιοχές της Γαλιλαίας και σταδιακά σε όλη την Ιουδαία, τόσο στην ύπαιθρο όσο και στα αστικά κέντρα και στα Ιεροσόλυμα, το θρησκευτικό κέντρο του Ιουδαϊσμού. Τα Ευαγγέλια, επίσης, περιγράφουν και πολλά θαύματα που έγιναν από τον Ιησού, τα οποία αφορούν κυρίως θεραπείες, και ότι ο ίδιος έλεγε ότι αυτά αποτελούν εγγύα για το ότι η διδασκαλία του προέρχεται από τον Θεό.

Μια μερίδα από τους Εβραίους ηγέτες ανησύχησε μήπως ο Ιησούς, επειδή πολλοί τον νόμιζαν για Μεσσία, προκαλέσει κάποια εξέγερση ενάντια στους Ρωμαίους, η οποία θα γινόταν αιτία για σφαγή των Εβραίων. Έτσι, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι πρέπει να θανατώσουν τον Ιησού για το γενικό καλό των Εβραίων. Ένας από τους δώδεκα αποστόλους, ο Ιούδας Ισκαριώτης, τους πρότεινε να τους τον παραδώσει με προδοσία έναντι αμοιβής. Τα Ευαγγέλια μας περιγράφουν πως ο Ιησούς γνώριζε ότι έπρεπε να προετοιμαστεί για το τέλος του, όπως και με ποιον τρόπο θα πέσει στα χέρια των εχθρών του.

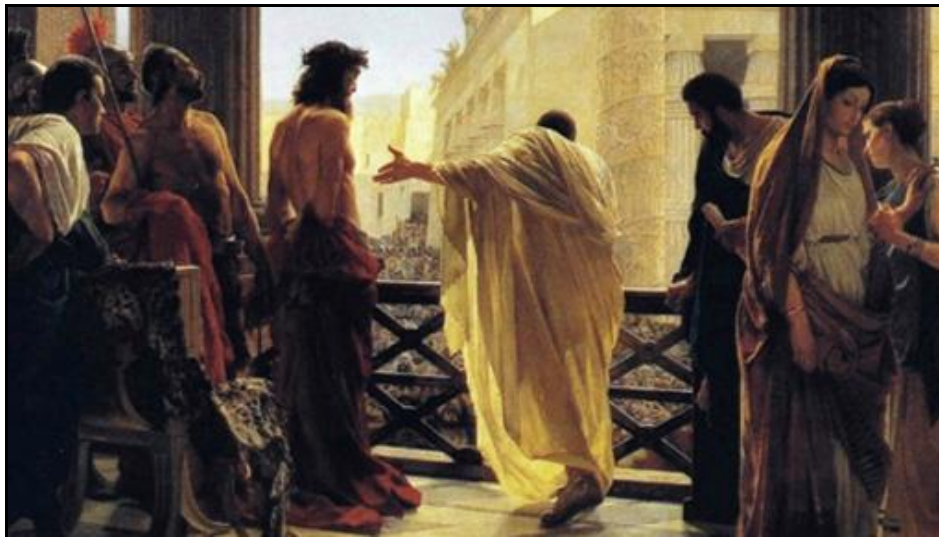

Ο Ιησούς μάζεψε τους Αποστόλους μαζί για ένα τελευταίο γεύμα, που είναι γνωστό ως ο «μυστικός δείπνος». Εκεί, εξήγησε στους μαθητές του πως με τον θάνατό του θα καθιερωθεί μια νέα σχέση ανάμεσα στον Θεό και τους ανθρώπους. Πήρε το ψωμί και το κρασί από το τραπέζι, προσευχήθηκε και σε μια συγκινητική ατμόσφαιρα αποχαιρετισμού το μοίρασε στους Αποστόλους του. Οι Χριστιανοί σε ανάμνηση του γεγονότος αυτού έχουν καθιερώσει το μυστήριο της Θείας Κοινωνίας.

Μετά από το δείπνο, ο Ιησούς και οι Απόστολοι πήγαν στο Όρος των Ελαιών, έναν λόφο στην ανατολική πλευρά της Ιερουσαλήμ και στον κήπο της Γεσθημανής. Σ' αυτόν τον κήπο, ο μαθητής του Ιησού, Ιούδας, έφερε τους στρατιώτες για να συλλάβουν τον Ιησού. Αυτοί τον οδήγησαν μπροστά στους ηγέτες των Ιουδαίων, οι οποίοι πραγματοποίησαν μια σύντομη δίκη και τον καταδίκασαν σε θάνατο.

Οι νόμοι όριζαν πως για να πραγματοποιηθεί μια θανατική ποινή θα έπρεπε να εγκριθεί από τον Ρωμαίο κυβερνήτη της Ιουδαίας, Πόντιο Πιλάτο. Εκείνος, μη βρίσκοντας κάτι επιλήψιμο εναντίον του, τον έκρινε αθώο, παραπέμποντάς τον στην κρίση του λαού που είχε συγκεντρωθεί έξω από το μέγαρο. Έπειτα από την ιαχή του πλήθους «άρων άρον, σταύρωσον αυτόν», ο Πιλάτος αναγκάστηκε να καταδικάσει τον Ιησού σε σταυρικό θάνατο.

Την επόμενη ημέρα, μετά τη σταύρωση, οι ηγέτες των Ιουδαίων ζήτησαν από τον Πιλάτο να σφραγιστεί ο τάφος και να τοποθετηθεί φρουρά και αυτός ικανοποίησε το αίτημά τους. Σύμφωνα με τους συγγραφείς των Ευαγγελίων, μετά από τρεις μέρες το σώμα του Ιησού είχε εξαφανιστεί από εκεί και ο Ιησούς εμφανιζόταν κατά διαστήματα σε πολλούς από τους μαθητές του. Μετά το γεγονός της Ανάστασης, ο Ιησούς πέρασε ακόμα 40 ημέρες στη γη και μετά «αναλήφθηκε», δηλαδή ανέβηκε στον ουρανό.

Οι πρώτοι οπαδοί του Ιησού ήταν Εβραίοι Χριστιανοί. Οι Εβραίοι Χριστιανοί ήταν οι οπαδοί της εβραϊκής θρησκευτικής αίρεσης που εμφανίστηκε στην Ιουδαία κατά τον πρώτο αιώνα. Η αίρεση ενσωμάτωσε την πίστη του Ιησού ως τον προφητευμένο Μεσσία και τις διδασκαλίες του στην εβραϊκή πίστη, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης του Εβραϊκού Νόμου. Ο Εβραϊκός Χριστιανισμός είναι το θεμέλιο του Πρώιμου Χριστιανισμού, ο οποίος αργότερα εξελίχθηκε σε Χριστιανισμό.

Η διδασκαλία του Ιησού έδινε σημασία στην ενάρετη ζωή βασισμένη στην αγάπη προς τον συνάνθρωπο. Οι τρεις μεγάλες βάσεις της ήταν η «μη βία», «αγαπάτε αλλήλους» και «όποιος έχει δύο χιτώνες, δίνει τον ένα σ' εκείνον που είναι γυμνός». Η «Δευτέρα Παρουσία» του Χριστού, κατά το Ευαγγέλιο και τη Χριστιανική παράδοση, θα συμβεί όταν ο Ιησούς Χριστός θα εμφανιστεί ξανά προκειμένου να κρίνει «ζώντας και νεκρούς».

Ευαγγέλια χαρακτηρίζονται τα τέσσερα βιβλία της Καινής Διαθήκης, τα οποία, σύμφωνα με την παράδοση, έγραψαν ο Ματθαίος, ο Μάρκος, ο Λουκάς και ο Ιωάννης και διηγούνται τα γεγονότα της γέννησης, της ζωής και του θανάτου του Ιησού, εκθέτουν το περιεχόμενο του κηρύγματός του και τα κυριότερα δογματικά και ηθικά σημεία του χριστιανισμού. Η αρχαία ελληνική λέξη «ευαγγέλιο» σημαίνει τη χαρμόσυνη αγγελία.

Ο Μέγας Κωνσταντίνος ήταν Ρωμαίος αυτοκράτορας από το 306 ως το 337 μ.Χ. Ήταν ο πρώτος Ρωμαίος αυτοκράτορας που μεταστράφηκε στον Χριστιανισμό. Διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στο Διάταγμα των Μεδιολάνων το 313, σύμφωνα με το οποίο οι Χριστιανοί και οι πιστοί άλλων θρησκειών είχαν πλήρη ελευθερία να τελούν τις θρησκευτικές τους δοξασίες. Συγκάλεσε το 325 στη Νίκαια την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο κατά την οποία θεσπίστηκε το Σύμβολο της Πίστεως.

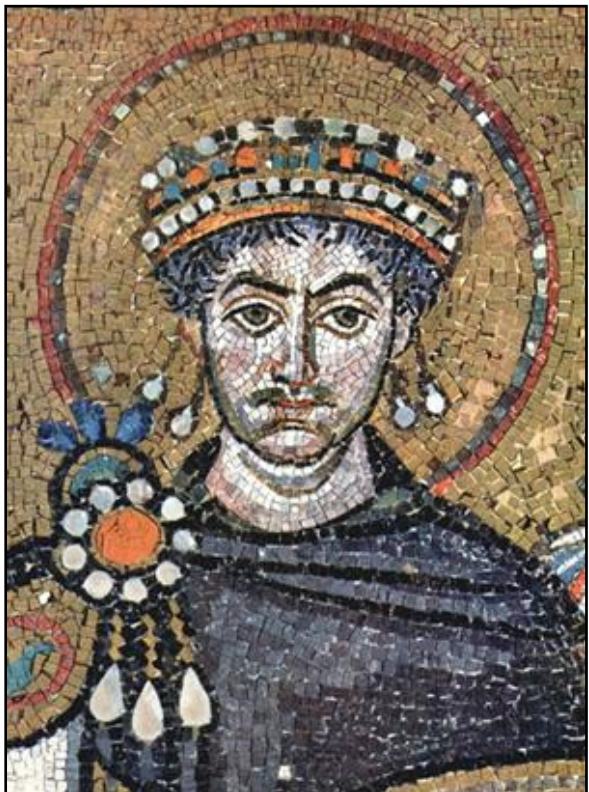
Ο Ναός της Αναστάσεως χτίστηκε με εντολές του Μεγάλου Κωνσταντίνου και της μητέρας του, Αγίας Ελένης, στην περιοχή του τάφου του Ιησού στα Ιεροσόλυμα, που παραμένει το ιερότερο μέρος της χριστιανισμής.

Ο Ιουλιανός ο παραβάτης ήταν ο μόνος αυτοκράτορας (355 ως 363 μ.Χ.) μετά τον Μέγα Κωνσταντίνο που απέρριψε τον Χριστιανισμό και επιχείρησε μια αναβίωση της θρησκευτικής ποικιλομορφίας, αποκαλώντας τον εαυτό του «Έλληνα» και υποστηρίζοντας μορφές της ελληνιστικής θρησκείας και τον Ιουδαϊσμό, δηλώνοντας παράλληλα ανοχή για όλες τις διάφορες Χριστιανικές αιρέσεις.

Ο Μέγας Θεοδόσιος ήταν Ρωμαίος αυτοκράτορας από το 379 ως το 395 μ.Χ. Το 380 αναγνώρισε τον Χριστιανισμό ως την επίσημη θρησκεία της αυτοκρατορίας με το «Έδικτο της Θεσσαλονίκης». Το 382 απαγόρευσε με ποινή θανάτου και δήμευση της περιουσίας κάθε μορφή θυσίας, μαντικής, ψαλμωδιών προς τιμή των Θεών ή και απλές επισκέψεις σε αρχαίους ναούς. Το 384 διέταξε την κατεδάφιση ή το σφράγισμα ειδωλολατρικών Ιερών. Το 392 έθεσε εκτός νόμου τις αρχαίες θρησκείες.

Ο Ιουστινιανός ήταν Βυζαντινός Αυτοκράτορας από το 527 ως το θάνατο του το 565. Προσπάθησε να αναβιώσει το μεγαλείο της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και να επανακτήσει τα χαμένα δυτικά εδάφη της. Η περίοδος του Ιουστινιανού αποτελεί μια ξεχωριστή εποχή στην ιστορία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Σηματοδοτεί τη μετάβαση από την κλασική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία στο εξελληνισμένο Ανατολικό Ρωμαϊκό κράτος του Μεσαίωνα.

Η καταστροφή του ναού της Αγίας Σοφίας το 532 κατά τις ταραχές στη «Στάση του Νίκα» αποτέλεσε το έναυσμα για την ανάθεση από τον Ιουστινιανό της κατασκευής ενός νέου μεγαλοπρεπούς ναού. Έτσι, την ίδια χρονιά ξεκίνησαν οι εργασίες κατασκευής, που ολοκληρώθηκαν το 537, χρησιμοποιώντας πολύχρωμα μάρμαρα από την Ελλάδα (κυρίως από τις Κυκλάδες) και ψηφιδωτά από διάφορα μέρη. Ο Ναός της Αγίας του Θεού Σοφίας ήταν έργο που αποτελεί ορόσημο στην παγκόσμια ιστορία της αρχιτεκτονικής.

Η μετάβαση στον Μεσαίωνα είχε πολλές εξελίξεις στη Δύση. Οι σταδιακές απώλειες εδαφών της Δυτικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας έγιναν ταυτόχρονα με τις πρώτες ιεραποστολικές προσπάθειες σε περιοχές που δεν ελέγχονταν από την καταρρέουσα αυτοκρατορία. Ήδη από τον 5ο αιώνα, ιεραποστολικές δραστηριότητες από τη Ρωμαϊκή Βρετανία στις Κελτικές περιοχές (Σκωτία, Ιρλανδία και Ουαλία) δημιούργησαν τις πρώτες παραδόσεις του Κελτικού Χριστιανισμού, οι οποίες αργότερα επανεντάχθηκαν στην Εκκλησία της Ρώμης.

Οι Αγγλοσαξονικές φυλές που εισέβαλαν στη νότια Βρετανία μετά την εγκατάλειψή της από τους Ρωμαίους ήταν αρχικά ειδωλολατρικές, αλλά μετατράπηκαν σε χριστιανικές από τον Αυγουστίνο του Καντέρμπουρου στην αποστολή του Πάπα Γρηγορίου του Μεγάλου. Σύντομα, η νότια Βρετανία έγινε ιεραποστολικό κέντρο για τους Σάξονες συγγενείς τους στη Γερμανία.

Στις αρχές του 5ου αιώνα η Γαλατία κατακλύσθηκε από τους Φράγκους, οι οποίοι καταδίωκαν τους Γαλλο-ρωμαίους χριστιανούς κατοίκους μέχρι το 496 οπότε ο βασιλιάς των Φράγκων Κλόβις ο Πρώτος άφησε τον παγανισμό και δέχθηκε τον Ρωμαϊκό Καθολικισμό. Έτσι ενίσχυσε το νεοσύστατο βασίλειό του ενώνοντας την πίστη των κυβερνόντων με την πίστη των κυβερνομένων.

Στη δεκαετία του 720, ο Βυζαντινός αυτοκράτορας Λέων Γ΄ απαγόρευσε την εικονογραφική παράσταση του Χριστού, των Αγίων και των Βιβλικών σκηνών. Το Βυζαντινό Συμβούλιο, που πραγματοποιήθηκε το 754, έκρινε ότι τα ιερά πορτρέτα ήταν αιρετικά. Αυτό το εικονοκλαστικό κίνημα κατέστρεψε μεγάλο μέρος της πρώτης καλλιτεχνικής ιστορίας της χριστιανικής εκκλησίας. Στη Δύση, ο Πάπας Γρηγόριος ο Τρίτος πραγματοποίησε δύο συνόδους στη Ρώμη και καταδίκασε τις πράξεις του Λέοντα.

Το 787 πραγματοποιήθηκε στη Νίκαια η Έβδομη Οικουμενική Σύνοδος από τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο ΣΤ΄ και τη μητέρα του Ειρήνη την Αθηναία. Με τις αποφάσεις της Συνόδου αυτής αναστηλώθηκαν οι εικόνες και καταδικάστηκε η Εικονομαχία.

Η Καρολίγγεια Αναγέννηση ήταν μια περίοδος πνευματικής και πολιτιστικής αναζωογόνησης της λογοτεχνίας, των τεχνών και της μελέτης των Αγίων Γραφών στα τέλη του 8ου και 9ου αιώνα, κυρίως κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Καρλομάγνου και του διαδόχου του Λουδοβίκου του Ευσεβούς, Φράγκων ηγεμόνων. Για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του αναλφαβητισμού μεταξύ των κληρικών και των αντιγραφών των Αγίων Γραφών ο Καρλομάγνος ίδρυσε σχολεία και προσέλκυσε τους πιο μορφωμένους άντρες από όλη την Ευρώπη στην Αυλή του.

**Ο Καρλομάγνος
με τον γιο του
Λουδοβίκο
τον Ευσεβή**

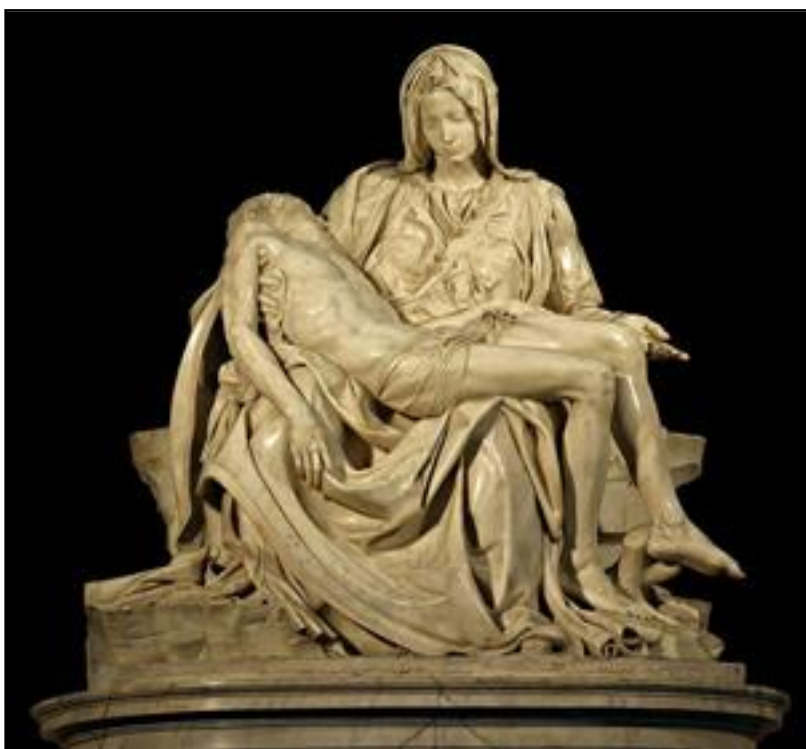
Οι εντάσεις μέσα στη Χριστιανική Κοινότητα είχαν αρχίσει να γίνονται φανερές ανάμεσα στην Ανατολή και στη Δύση ήδη από τον 4ο αιώνα. Εμπλέκονται δύο βασικά προβλήματα: Το ένα ήταν η έννοια της υπεροχής του επισκόπου της Ρώμης, δηλαδή του Πάπα.

Το δεύτερο θέμα ήταν θεολογικό, το λεγόμενο με τη λατινική λέξη *filioque*. Ήταν η διαφωνία με το Σύμβολο της Πίστεως που ορίστηκε στην Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας και έλεγε πως το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται όχι μόνον εκ του Πατρός αλλά και εκ του Υιού.

Το Σχίσμα του 1054 είναι η διαίρεση και διάσπαση της κοινότητας μεταξύ της Δυτικής και της Ανατολικής Εκκλησίας όταν επικεφαλής τους ήταν ο Πάπας της Ρώμης Λέων ο Ένατος και ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μιχαήλ Κηρουλάριος, ύστερα από τους αμοιβαίους αναθεματισμούς που εξαπολύθηκαν τον Ιούλιο του 1054. Αν και μοιάζει να πρόκυψε ξαφνικά, στην πραγματικότητα επισημοποίησε μια ήδη προϋπάρχουσα κατάσταση.

Η Αναγέννηση ήταν μια περίοδος μεγάλης οικονομικής ανάπτυξης και πολιτιστικής εξέλιξης.

Ταυτόχρονα ο Πάπας της Ρώμης απέκτησε και κοσμικές εξουσίες.

Το 1453 η Κωνσταντινούπολη έπεσε στα χέρια των Οθωμανών. Η Αγία Σοφία και στη συνέχεια η Ακρόπολη των Αθηνών μετατράπηκαν από χριστιανικές εκκλησίες σε τζαμιά.

Στις αρχές του 16ου αιώνα προωθείται η Προτεσταντική μεταρρύθμιση της Δυτικής εκκλησίας από τον Λούθηρο, ο οποίος αρνήθηκε πολλές διδασκαλίες και πρακτικές της Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας.

Η πιο σημαντική αποικία των Προτεσταντών στον Νέο Κόσμο ήταν εκείνη των Άγγλων Πουριτανών στη Βόρεια Αμερική τον 17ο αιώνα.

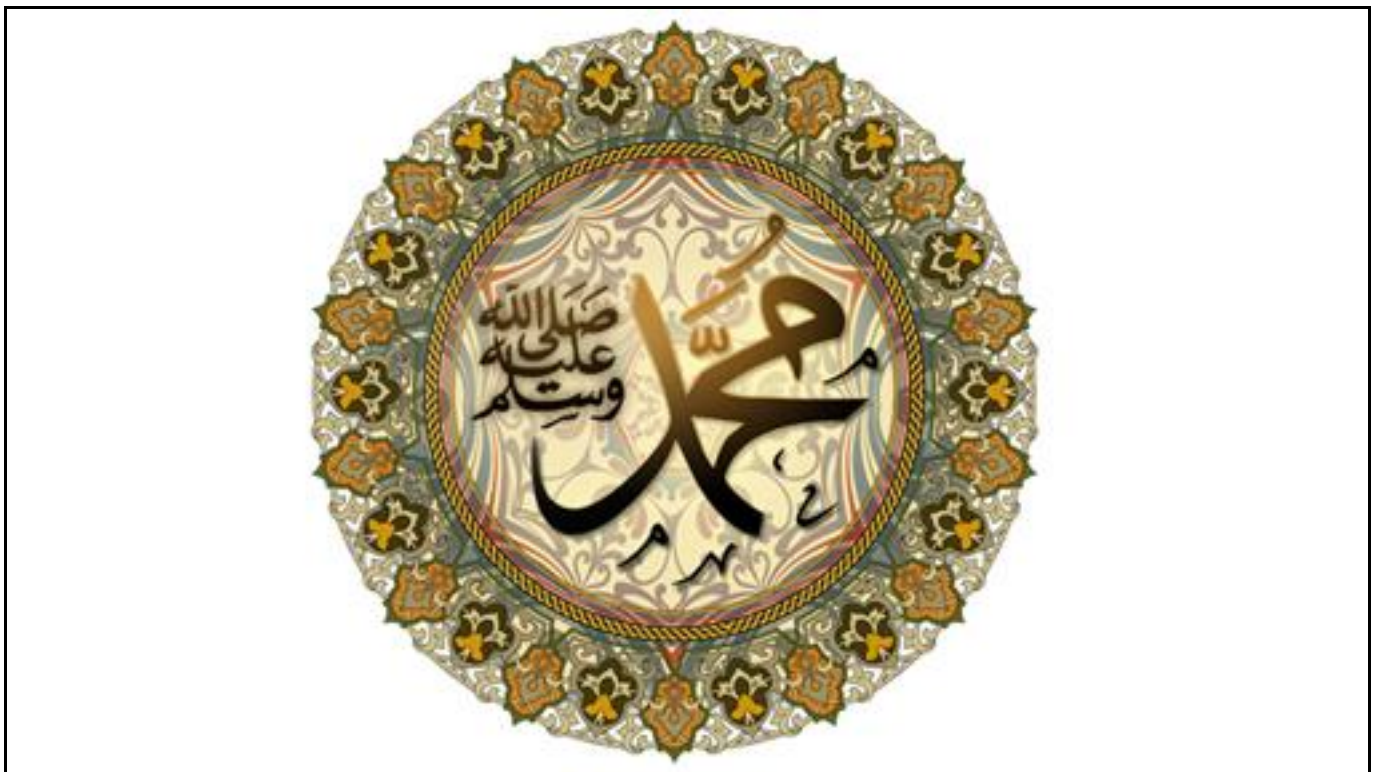
Η πιο μεγάλη Ορθόδοξη εκκλησία τον 18ο αιώνα ήταν στη Ρωσία κάτω από τον έλεγχο των Τσάρων.

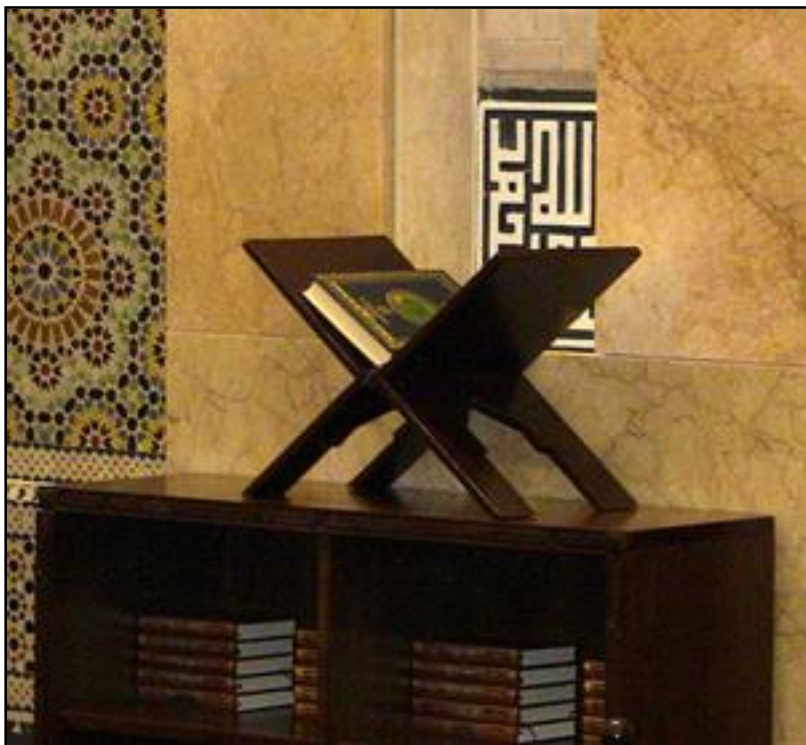

Το Ισλάμ ξεκίνησε από τη Μέκκα και τη Μεδίνα στις αρχές του 7ου αιώνα μ.Χ. με τις αποκαλύψεις που πήρε ο προφήτης Μωάμεθ. Οι Μουσουλμάνοι θεωρούν το Ισλάμ ως επιστροφή στην αρχική πίστη των προφητών, όπως ο Ιησούς, ο Σολομώντας, ο Δαβίδ, ο Μωσής, ο Αβραάμ, ο Νώε και ο Αδάμ – με την υποταγή (ισλάμ) στη θέληση του Αλλάχ, του Θεού.

Σύμφωνα με την παράδοση, το 610 μ.Χ. ο Προφήτης Μωάμεθ άρχισε να λαμβάνει αυτά που οι Μουσουλμάνοι θεωρούν θεϊκές αποκαλύψεις, ζητώντας την υποταγή στον έναν Θεό, την προσδοκία της επικείμενης Τελευταίας Κρίσης και τη φροντίδα για τους φτωχούς και τους έχοντες ανάγκη. Το 622 ο Μωάμεθ μετακόμισε από τη Μέκκα στη Μεδίνα, όπου πέθανε το 632.

Οι Μουσουλμάνοι επεκτάθηκαν σε Ανατολή και Δύση. Η χρυσή εποχή του Μουσουλμανισμού διήρκεσε από τον 8ο ως τον 14ο αιώνα, που ήταν μια περίοδος πολιτιστικής, οικονομικής και επιστημονικής ανάπτυξης.

Το Κοράνιο είναι το ιερό βιβλίο του Ισλάμ. Για τους μουσουλμάνους το Κοράνιο είναι ο λόγος του Θεού, η καταγραφή της αποκάλυψης του στο ανθρώπινο γένος, έτσι όπως μεταδόθηκε στον προφήτη Μωάμεθ από τον αρχάγγελο Γαβριήλ σε μια περίοδο 23 χρόνων, από τις 22 Δεκεμβρίου 609 μ.Χ, όταν ο Μωάμεθ ήταν 40 ετών, ως το 632 τη χρονιά του θανάτου του. Για τους μουσουλμάνους η αποκάλυψη του Κορανίου ήταν το μεγαλύτερο θαύμα του προφήτη και η απόδειξη ότι ήταν αληθινός προφήτης. Ήταν και το

τελευταίο θεϊκό μήνυμα κλείνοντας τον κύκλο των προφητών που ξεκίνησε από τον Αδάμ με τελευταίο προφήτη τον Μωάμεθ.

Το Κοράνιο είναι σεβαστό από τους ευσεβείς μουσουλμάνους ως «το ιερό των ιερών», του οποίου ο ήχος προκαλεί «δάκρυα και έκσταση». Είναι το φυσικό σύμβολο της πίστης, το κείμενο που χρησιμοποιείται συχνά σε περιπτώσεις γέννησης, θανάτου, γάμου. Δεν πρέπει ποτέ να πίνετε ή να καπνίζετε όταν το Κοράνιο διαβάζεται δυνατά και πρέπει να το ακούτε σιωπηλά. Είναι φυλακτό ενάντια σε ασθένειες και καταστροφές.

Η Μουσουλμανική προσευχή είναι ένας από τους Πέντε Πυλώνες της πίστης του Ισλάμ και ένα υποχρεωτικό θρησκευτικό καθήκον για κάθε Μουσουλμάνο. Είναι μια φυσική, ψυχική, και πνευματική πράξη λατρείας που τελείται πέντε φορές κάθε μέρα σε προκαθορισμένες χρονικές στιγμές. Κατά τη διάρκεια αυτού του τελετουργικού ο πιστός αρχικά στέκεται όρθιος, σκύβει, γονατίζει και καταλήγει να κάθεται στο έδαφος. Σε κάθε στάση ο πιστός απαγγέλλει ή διαβάζει συγκεκριμένους στίχους, φράσεις και προσευχές.

Το Ραμαζάνι είναι ο ένατος μήνας του ισλαμικού ημερολογίου, που γιορτάζεται από τους μουσουλμάνους ως μήνας νηστείας, προσευχής, προβληματισμού και κοινότητας. Είναι ο εορτασμός της πρώτης αποκάλυψης του Θεού στον Μωάμεθ. Η ετήσια τήρηση του Ραμαζανιού θεωρείται ως ένας από τους Πέντε Πυλώνες του Ισλάμ και διαρκεί είκοσι εννιά ως τριάντα μέρες, από τη μία εμφάνιση της ημισελήνου μέχρι την επόμενη.

Στην περίοδο του Ραμαζιανού η νηστεία (από φαγητό και ποτό) από την ανατολή ως τη δύση του ήλιου είναι υποχρεωτική για τους ενήλικες μουσουλμάνους. Οι πνευματικές ανταμοιβές της νηστείας πιστεύεται ότι πολλαπλασιάζονται κατά τη διάρκεια του Ραμαζανιού. Κατά συνέπεια, οι Μουσουλμάνοι απέχουν όχι μόνο από φαγητό και ποτό, αλλά και από προϊόντα καπνού, σεξουαλικές σχέσεις και αμαρτωλή συμπεριφορά.

Το Χατζ είναι το ετήσιο Ισλαμικό προσκύνημα στη Μέκκα. Θεωρείται το υποχρεωτικό θρησκευτικό καθήκον των Μουσουλμάνων και πρέπει να εκτελεστεί τουλάχιστον μια φορά κατά τη διάρκεια της ζωής τους από όλους όσους είναι σωματικά και οικονομικά ικανοί να κάνουν το ταξίδι και μπορούν να συντηρήσουν την οικογένεια τους κατά την απουσία τους. Είναι ένας από τους Πέντε Πυλώνες του Ισλάμ. Η συγκέντρωση του πλήθους κατά τη διάρκεια του Χατζ είναι η μεγαλύτερη ετήσια συγκέντρωση ανθρώπων στον κόσμο.

Στον όρο τζιχάντ αποδίδεται ο πόλεμος προσηλυτισμού για την εξάπλωση του Ισλαμισμού αν και η πλειονότητα των ερμηνευτών του Κορανίου δεν ασπάζεται τη σχετική ερμηνεία ότι δηλαδή οι μουσουλμάνοι θα πρέπει να διάγουν ολόκληρο το βίο τους διεξάγοντας συνεχείς ιερούς πολέμους. Ο όρος τζιχάντ αποδίδεται συχνά ως «ιερός πόλεμος», ωστόσο υποστηρίζεται ότι η απόδοση αυτή είναι λανθασμένη. Ο όρος «ιερός πόλεμος» δεν απαντάται στο Κοράνιο, ενώ κατά την ισλαμική θεώρηση κανένας πόλεμος δεν είναι ιερός.

Ευρωπαϊκές προχριστιανικές θρησκείες

Η Ρωμαϊκή μυθολογική παράδοση είναι ιδιαίτερα πλούσια σε ιστορικούς μύθους σχετικά με την ίδρυση και την άνοδο της Ρώμης. Ξεκινώντας από την Τροία και τον Αινεία, γιο της Αφροδίτης, που μετέφερε στη Ρώμη τη θεά Εστία και συνεχίζοντας με τον πολιτιστικό ήρωα της Αρκαδίας Εβάντερ που έφερε στην Ιταλία τους Έλληνες θεούς, τους νόμους και το αλφάβητο, φτάνουμε στα δίδυμα παιδιά της Ρέα Σίλβια, τον Ρώμο και τον Ρωμύλο.

Η Ρωμαϊκή θρησκεία, έχοντας δεχτεί ισχυρές ετρουσκικές και ελληνικές επιρροές, ήταν μία πολυθεϊστική τυπολατρική θρησκεία η οποία επικεντρωνόταν στην εξασφάλιση της εύνοιας των θεών, τόσο σε οικογενειακό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο, με την προσκόλληση σε παραδοσιακές λατρευτικές τελετουργίες (θυσίες, προσευχές, ύμνους, αργίες, αθλητικούς αγώνες), τις οποίες χρηματοδοτούσαν το κράτος και οι ευκατάστατες κοινωνικές ομάδες.

Το πάνθεον έμοιαζε με το αντίστοιχο των ελληνικών πόλεων-κρατών, με ορισμένες μόνο ουσιαστικές διαφορές στις ιδιότητες της κάθε θεότητας και στις όψεις του κόσμου ή στις δραστηριότητες τις οποίες αυτή ρύθμιζε. Αρχικά βέβαια δεν ήταν ανθρωπομορφικό πάνθεον ούτε υποστηριζόταν από εκτενείς μυθολογικές αφηγήσεις, αλλά με το πέρασμα του χρόνου υιοθετήθηκαν πλήρως οι ελληνικοί μυθικοί κύκλοι και οι ιστορίες για τους αντίστοιχους θεούς.

Στόχος της λατρείας ήταν η εξευμένιση των θείων δυνάμεων και ο «συνεταιρισμός» μαζί τους για τη διασφάλιση της επιτυχίας σε κάποιο εγχείρημα. Επικρατούσε η αντίληψη ότι ο κόσμος, οι θεότητες και οι άνθρωποι υπήρχαν ανέκαθεν και οι ίδιοι οι Ρωμαίοι ήταν που επέλεξαν, όταν ίδρυσαν την πόλη τους, να «συνεταιρισθούν» με συγκεκριμένους θεούς, τους οποίους από εκεί και ύστερα τιμούσαν.

Επικεφαλής των θεών ήταν ο Δίας (Jupiter) που παντρεύτηκε την αδελφή του Γιούνο (Ήρα) και έκανε δύο παιδιά: τον Άρη (Mars) θεό του πολέμου, και τον Ήφαιστο (Vulcanus) θεό της μεταλλουργίας, της φωτιάς και των ηφαιστειών που παντρεύτηκε την Αφροδίτη (Venus). Ο μεγαλύτερος ναός του Jupiter στη Ρώμη βρισκόταν στον λόφο του Καπιτωλίου.

**Jupiter
(Δίας)**

**Mars
(Άρης)**

Ο Ιανός (Janus) ήταν ο διπρόσωπος θεός και ο Κρόνος (Saturnus) ήταν η κύρια θεότητα της γεωργίας, πατέρας πολλών άλλων θεών. Ο Saturnus έδωσε το όνομά του στην αγγλική ονομασία της ημέρας του Σαββάτου (Saturday), καθώς και στον πλανήτη Κρόνο (Saturn).

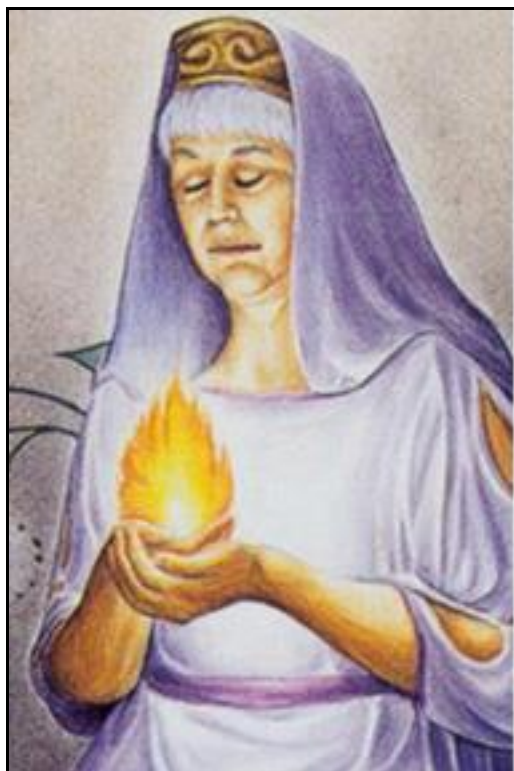

**Janus
(Ιανός)**

**Saturnus
(Κρόνος)**

Η Εστία (Vesta) μαζί με τον Ηρακλή Νικητή (Hercules Victor) λατρεύονταν δίπλα στην αρχαιότερη γέφυρα του Τίβερη.

**Vesta
(Εστία)**

**Hercules
Victor
(Ηρακλής
Νικητής)**

Τη θεά Δήμητρα (Ceres) τη λάτρευαν στον Αβεντίνο λόφο, μαζί με τον Βάκχο (Vachus, ελληνικά Διόνυσος).

**Ceres
(Δήμητρα)**

**Vachus
(Βάκχος ή
Διόνυσος)**

Ο Οκταβιανός προκειμένου να αντιμετωπίσει τη βαθύτερη πολυδιάσπαση πίσω από την επιφανειακή ελληνορωμαϊκή ομοιογένεια, ώστε να ενισχύσει την ενότητα του αχανούς κράτους του, υποστήριξε προϋπάρχουσες τάσεις και το 27 π.Χ. του απονεμήθηκε από τη Σύγκλητο ο τίτλος του «Αυγούστου (δηλαδή Σεβαστού)», ο οποίος του αναγνώριζε ιερές ιδιότητες.

Η θεοποίηση του Ιούλιου Καίσαρα με δικούς του ιερείς και ναούς ξεκινά άτυπα τη μεταθανάτια λατρεία του εκάστοτε Αυτοκράτορα, μια συμπληρωματική λατρεία που εξυπηρετούσε πολιτικούς σκοπούς ενοποίησης και ομοιογένειας σε όλη την έκταση του Ρωμαϊκού κράτους.

Στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία πολλές διαφορετικής καταγωγής θρησκείες έγιναν δημοφιλείς και διαδόθηκαν σε ένα κλίμα σχετικής ανεξιθρησκίας. Ανάμεσά τους διακρίνεται η λατρεία της Ίσιδος και ο περσικής καταγωγής μιθραϊσμός. Οι περισσότερες από αυτές τις θρησκείες είχαν μυστηριακό χαρακτήρα και, όπως οι ελληνιστικές φιλοσοφικές σχολές ή, αργότερα, ο νεοπλατωνισμός, συμπλήρωναν ή αντικαθιστούσαν την ελληνορωμαϊκή λατρεία.

Κατά καιρούς ωστόσο, με στόχο τη διατήρηση της δημόσιας τάξης ή για πολιτικούς λόγους, το ρωμαϊκό κράτος επέβαλλε κυρώσεις ή εξαπέλυε παροδικούς διωγμούς κατά πολλών τέτοιων λατρειών. Ανάμεσα σε αυτούς που κατά περιόδους υπέφεραν ήταν οι Χριστιανοί (με παροδικές, γενικές ή τοπικές διώξεις εναντίον τους από την εποχή του Νέρωνα), αλλά η νέα Χριστιανική θρησκεία άρχισε να κερδίζει γοργά έδαφος μετά τον δεύτερο αιώνα μ.Χ.

Η αρχαία Κελτική θρησκεία περιλαμβάνει τις θρησκευτικές πεποιθήσεις και πρακτικές που ακολουθούσαν οι άνθρωποι της Εποχής του Σιδήρου της Δυτικής Ευρώπης, της Βρετανίας και της Ιρλανδίας. Πολύ λίγα είναι γνωστά με βεβαιότητα σχετικά με αυτή τη θρησκεία. Εκτός από τεκμηριωμένα ονόματα που πιστεύεται ότι είναι θεότητες, οι μόνες λεπτομερείς περιγραφές είναι από εχθρικούς και πιθανά μη καλά ενημερωμένους Ρωμαίους συγγραφείς.

Το βασικό πρόβλημα με τη χρήση αυτών των πηγών είναι ότι ήταν συχνά προκατειλημμένοι εναντίον των Κελτών, τους οποίους οι κλασικοί λαοί θεωρούσαν «βάρβαρους». Στην περίπτωση των Ρωμαίων, που κατέλαβαν πολλά Κελτικά βασίλεια, πιθανότατα θα ήταν μεροληπτικοί ώστε να εμφανίζουν τους Κέλτες ως απολίτιστους, δίνοντας έτσι στους υποτίθεται «πολιτισμένους» Ρωμαίους περισσότερους λόγους να τους κατακτήσουν.

Η κελτική θρησκεία ήταν πολυθεϊστική, πιστεύοντας σε πολλές θεότητες, τόσο θεούς όσο και θεές. Άλλες από αυτές τις θεότητες λατρεύονταν μόνο σε μια μικρή, τοπική περιοχή και άλλες των οποίων η λατρεία είχε ευρύτερη γεωγραφική κατανομή. Περισσότερα από διακόσια ονόματα από αυτές τις θεότητες μας έχουν σωθεί, αν και είναι πιθανό ότι πολλά από αυτά τα ονόματα ήταν διαφορετικοί τίτλοι ή επίθετα που χρησιμοποιήθηκαν για τις ίδιες θεότητες.

Ο Τουτάτης είναι ένας Κέλτικος θεός που λατρευόταν στην αρχαία Γαλατία, στη Βρετανία και στην Ιρλανδία. Με βάση την ετυμολογία του ονόματός του, έχει ερμηνευθεί ως ο προστάτης της φυλής. Ο Ταράνης ήταν ο θεός της βροντής και συνδεόταν με τον τροχό.

Τουτάτης

Ταράνης

Οι ιερείς των Κελτών ονομάζονταν Δρυίδες. Πήραν το όνομα τους από το ιερό δέντρο των Κελτών τη Βελανιδιά (Δρυς). Ήταν ταυτόχρονα ιερείς, φιλόσοφοι, νομοθετούσαν αλλά και απένειμαν δικαιοσύνη. Έκαναν θυσίες στους θεούς τους και πιθανόν και ανθρωποθυσίες.

Το μενίρ είναι ακατέργαστη, λεία και λαξευμένη πέτρα που το μέγεθός της ποικίλλει αρκετά. Επίσης ποικίλλουν και τα είδη βράχων που το αποτελούν καθώς εξαρτώνται από τη γεωλογική φύση του τόπου. Έχουν βρεθεί από μενίρ ύψους μερικών εκατοστών μέχρι και άλλα που φτάνουν ως και τα 23 μέτρα. Τα μενίρ κατασκευάστηκαν μάλλον ως επιτύμβιες στήλες σε σημεία ταφής προσώπων υψηλής σημασίας των τότε Κελτικών φυλών όπως αρχηγοί, ιερείς ή φημισμένοι πολεμιστές.

Ο όρος Σκανδιναβική μυθολογία, ή μυθολογία των Βίκινγκς, συνδέεται με την προχριστιανική θρησκεία, τους μύθους και τις δοξασίες των Σκανδιναβών. Είναι η γνωστότερη εκδοχή της αρχαιότερης κοινής γερμανικής μυθολογίας, η οποία περιλαμβάνει επίσης τη σχετική αγγλοσαξονική μυθολογία.

Στη Σκανδιναβική μυθολογία το Σύμπαν αποτελείται από τρία επίπεδα που χωρίζονται το καθένα σε άλλα τρία, δίνοντας συνολικά εννέα «κόσμους». Ο καθένας συγκρατείται στη θέση του από ένα κλαδί του Παγκόσμιου Δέντρου. Τα τρία βασικά επίπεδα είναι η Γη των Νεκρών, η Γη των Ανθρώπων και η Γη των Θεών.

Μολονότι οι θεοί είναι ανώτεροι όλων των προαναφερόμενων πλασμάτων δεν είναι αθάνατοι και πρόκειται να αφανιστούν στη συντέλεια του κόσμου, το Ράγκναροκ: μια εποχή όπου ένας βαρύς χειμώνας θα καλύψει τη Γη, η βία θα κυριαρχήσει, ο λύκος Φένριρ θα καταπιεί το Φεγγάρι και τον Ήλιο και τελικά η ζωή θα χαθεί.

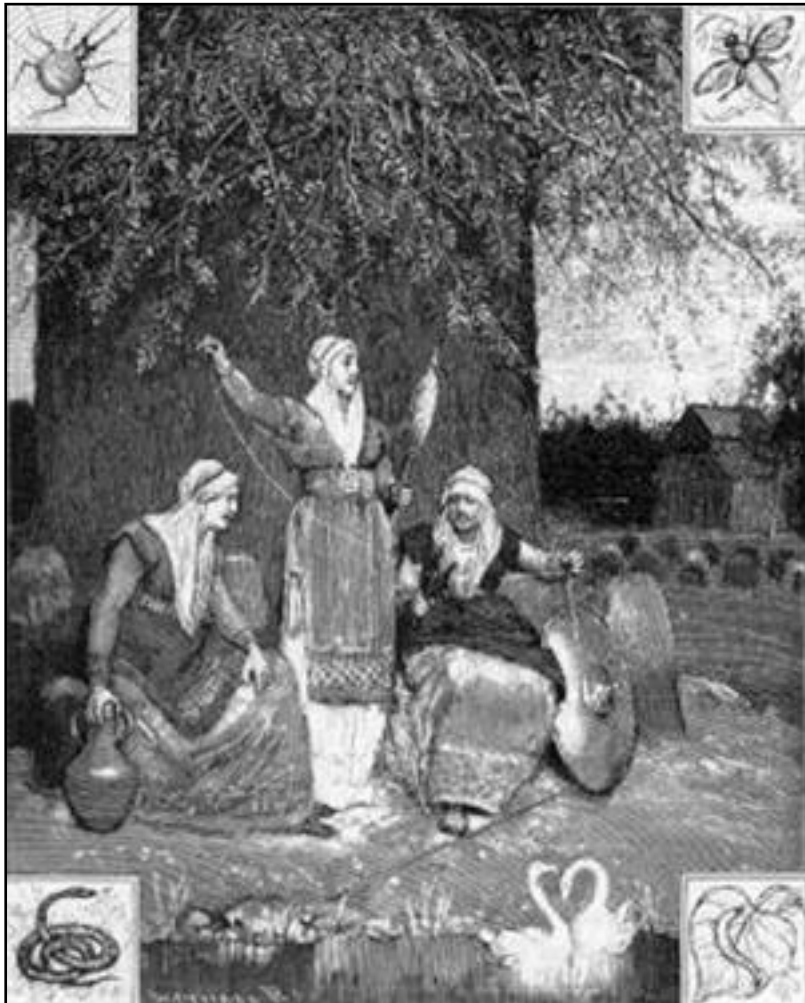
Ο Όντιν θεωρείται ο ανώτατος θεός στη Σκανδιναβική και Τευτονική μυθολογία. Είναι γιος της γιγάντιδος Μπέσπλα και του Θεού Μπορ. Ο Θωρ είναι ο κοκκινομάλλης και γενειοφόρος θεός του κεραυνού και της αστραπής στη Γερμανική και Σκανδιναβική μυθολογία. Είναι γιος του Όντιν και της Γιορντ. Ενώ ο Όντιν είναι θεός των ισχυρών και αριστοκρατικός, ο Θωρ είναι περισσότερο ένας κοινός άντρας, που συχνά συνασπίζεται με τους ανθρώπους εναντίον άλλων θεών.

Όντιν

Θωρ

Η πραγματικά ανώτατη δύναμη είναι οι τρεις γριές Νορν (αντίστοιχες με τις ελληνικές Μοίρες), οι οποίες αντιπροσωπεύουν το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Κατοικούν κάτω από τις ρίζες του παγκόσμιου δέντρου, όπου υφαίνουν το κέντημά τους. Η ζωή κάθε ανθρώπου είναι μια κλωστή στον αργαλειό τους και το μήκος της κλωστής είναι το μήκος της ζωής αυτού του ανθρώπου.

Άλλοι σημαντικοί θεοί της Σκανδιναβικής μυθολογίας είναι η Φρίγκα, προστάτιδα της οικογενειακής εστίας και του γάμου, σύζυγος του Όντιν,...

... ο Λόκι, θεός της απάτης, ο Μπαλντρ, γιος του Όντιν και ευγενής θεός του φωτός, ο οποίος δολοφονήθηκε χωρίς ιδιαίτερο λόγο από τον Λόκι...

... και η Φρέγια, θεά του έρωτα.

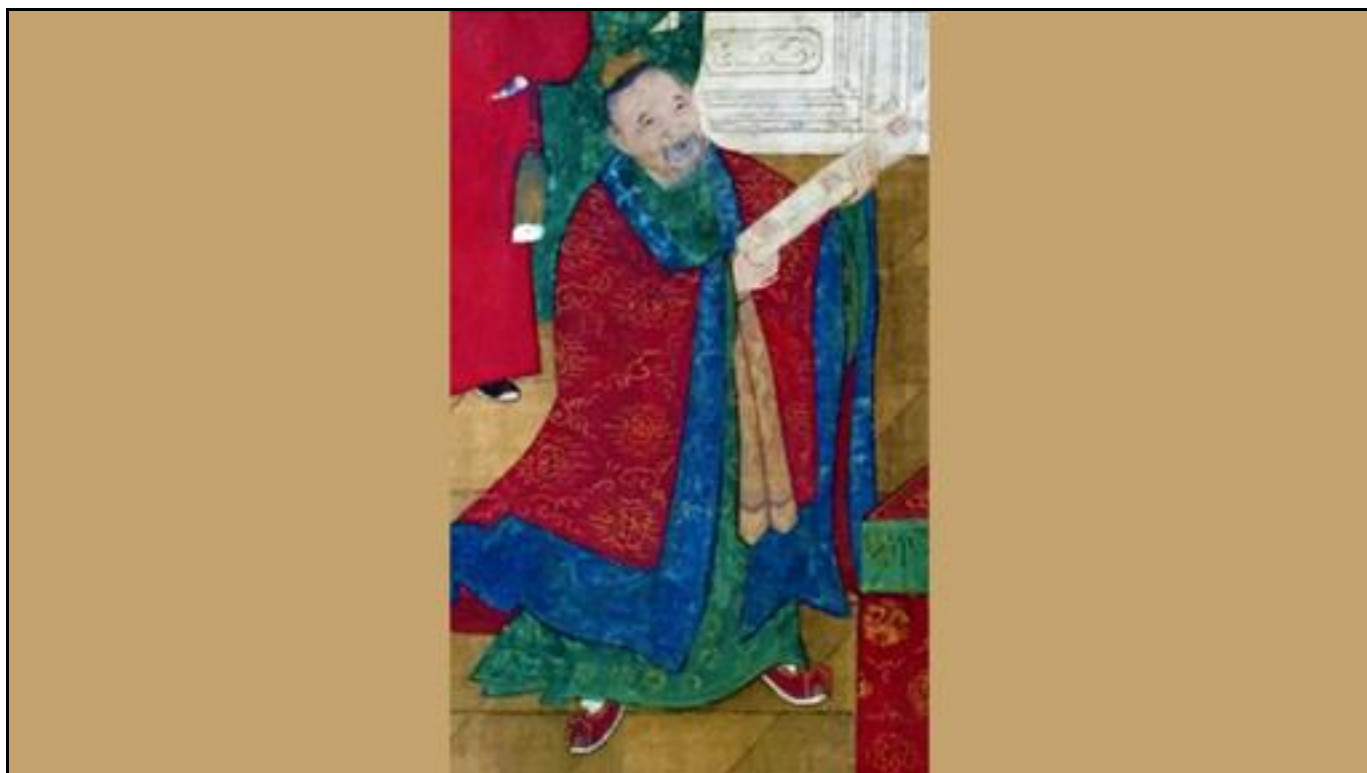

Θρησκείες Άπω Ανατολής και Ινδίας

Οι ρίζες του Ταοϊσμού ανάγονται τουλάχιστον στον 4ο αιώνα π.Χ. Ο πρώτος ταοϊσμός αντλεί τις κοσμολογικές του έννοιες από τη Σχολή των «Φυσιογνωστών» και επηρεάστηκε βαθιά από ένα από τα παλαιότερα κείμενα της κινέζικης κουλτούρας, το Τάο τε Κινγκ, το οποίο εκθέτει ένα φιλοσοφικό σύστημα για το πώς να διατηρείται η ανθρώπινη συμπεριφορά σε συμφωνία με τους εναλλασσόμενους κύκλους της φύσης.

Ο Ταοϊσμός είχε μια βαθιά επιρροή στον κινεζικό πολιτισμό κατά τη διάρκεια των αιώνων, και οι Ταοϊστές, ένας τίτλος που αποδίδεται παραδοσιακά μόνο στους κληρικούς και όχι στους λαϊκούς οπαδούς τους, συνήθως φροντίζουν να διακρίνουν την τελετουργική τους παράδοση από τις πρακτικές της κινεζικής λαϊκής θρησκείας.

Η κινέζικη αλχημεία (ιδιαίτερα η Νειντάν), η κινέζικη αστρολογία, το Ζεν, πολλές πολεμικές τέχνες, η παραδοσιακή κινέζικη ιατρική, το φενγκ σούι και πολλά είδη τσιγκουνγκ, δηλαδή καλλιέργεια της ζωτικής ενέργειας, έχουν συνδεθεί με τον Ταοϊσμό σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας. Εκτός από την Κίνα, ο Ταοϊσμός είχε επίσης επιρροή στις περιβάλλουσες κοινωνίες στην Ασία.

Ο Ταοϊσμός ως θρησκεία δεν επικεντρώνεται γύρω από δόγματα και δεν υπάρχουν γνωστές ταοϊστικές «διακηρύξεις πίστης». Μπορεί, όμως, να αναγνωρίσει κανείς ορισμένες χαρακτηριστικές πεποιθήσεις ή υποθέσεις. Πέραν της κινεζικής λαϊκής θρησκείας, διάφορα τελετουργικά και ασκήσεις θεωρούνται από τους ακόλουθους του Ταοϊσμού ότι επηρεάζουν θετικά τη φυσική υγεία, ευθυγραμμίζουν την πνευματική ύπαρξη με τις κοσμικές δυνάμεις ή ωθούν σε εκστατικά πνευματικά ταξίδια.

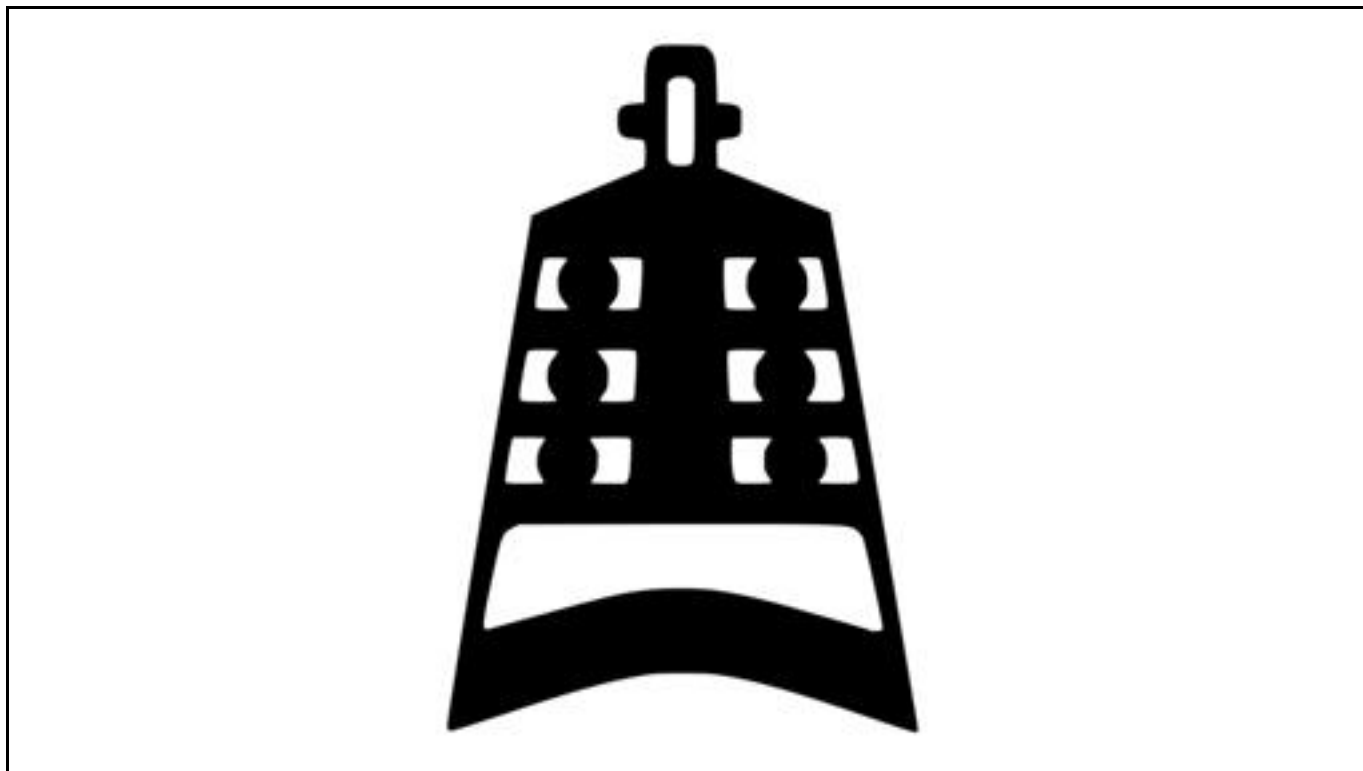

Η παραδοσιακή κινέζικη θρησκεία είναι πολυθεϊστική. Οι θεότητες της διευθετούνται σε μια θεϊκή δημόσια υπηρεσία που αντανakλά τη γραφειοκρατία της αυτοκρατορικής Κίνας. Οι θεότητες προάγονται ή υποβιβάζονται και πολλές θεωρούνται θεοποιήσεις άλλοτε ενάρετων ανθρώπων. Οι ιδιαίτερες θεότητες που λατρεύονται ποικίλλουν σύμφωνα με γεωγραφικά και χρονολογικά κριτήρια.

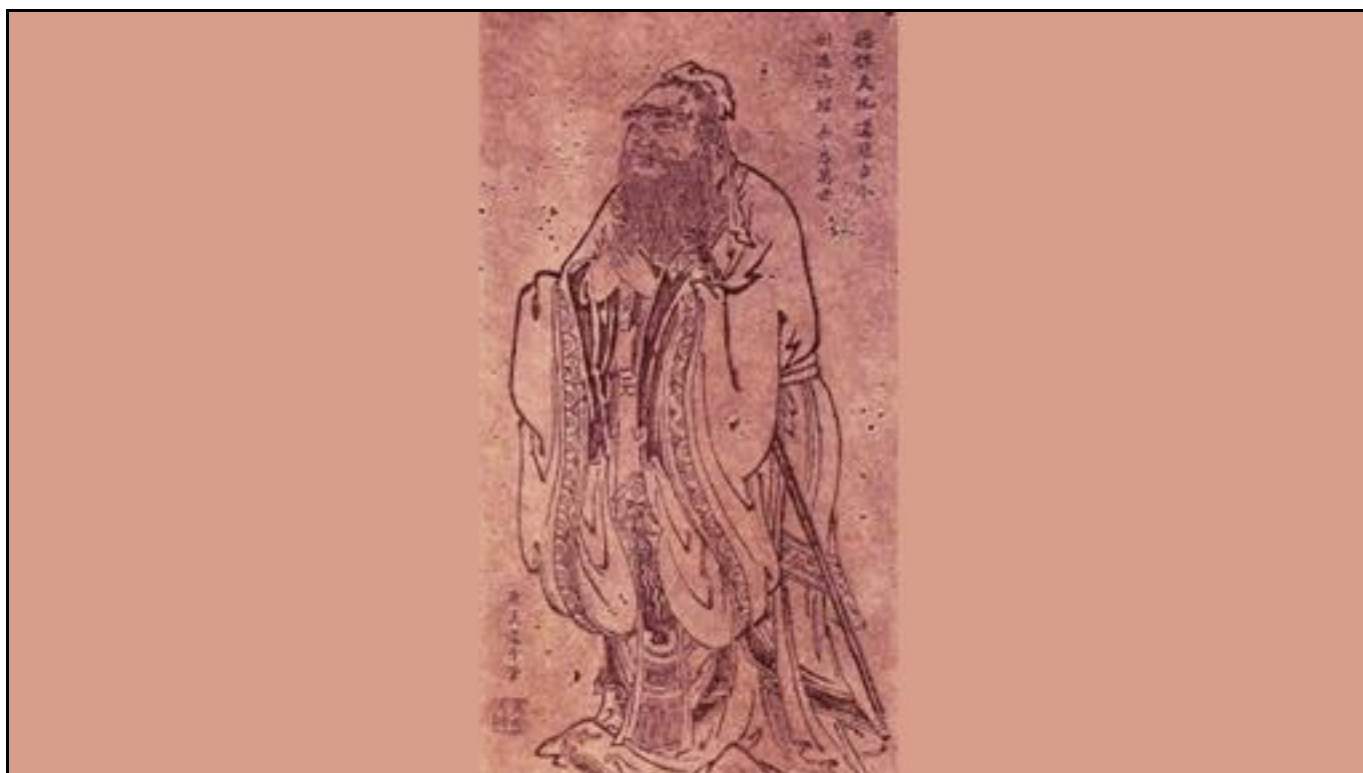
Ο φιλοσοφικός Ταοϊσμός δίνει έμφαση σε διάφορες έννοιες όπως η «μη δράση», το κενό, η απόσπαση, η δύναμη της απαλότητας (ή ευλυγισία), η δεκτικότητα, ο αυθορμητισμός, ο σχετικισμός των ανθρώπινων δρόμων στη ζωή, οι τρόποι ομιλίας και συμπεριφοράς.

Ο Κομφουκιανισμός, είναι ένα σύστημα σκέψης και συμπεριφοράς που προέρχεται από την αρχαία Κίνα. Περιγράφεται από διάφορους ως παράδοση, φιλοσοφία, θρησκεία, ανθρωπιστική ή ορθολογιστική θρησκεία, τρόπος διακυβέρνησης ή απλώς τρόπος ζωής.

Ο Κομφουκιανισμός αναπτύχθηκε από αυτό που αργότερα ονομάστηκε οι «Εκατό Σχολές Σκέψης» από τις διδασκαλίες του Κινέζου φιλόσοφου Κομφούκιου (551 ως 479 π.Χ.). Ο Κομφούκιος αφιέρωσε τη ζωή του στη διαμόρφωση ηθικο-θρησκευτικού συστήματος για μια αρμονική κοινωνία.

Η βάση του Κομφουκιανισμού είναι περισσότερο ηθική παρά θρησκευτική. Είναι αντίθετη με τις δεισιδαιμονίες, με τις οποίες το πλήθος είχε ταυτιστεί. Η κοσμική τάξη ταυτίζεται με την ηθική τάξη – η αρετή είναι προϋπόθεση για τη συντήρηση της κοινωνίας. Σύμφωνα με τη διδασκαλία του Κομφούκιου, η «αυτάρκης πραγματικότητα», από την οποία έχουν δημιουργηθεί τα πάντα, αποτελεί δημιούργημα του Ουρανού.

Ο Ουρανός θεωρείται ο θεμελιωτής της αρετής, η οποία, στην πλέον απόλυτη μορφή της, είναι η καλοσύνη, μητέρα όλων των αρετών. Αυτή ονομάζεται Ζεν. Η σημασία της λέξης αυτής είναι η αυτοεπιβολή, που προϋποθέτει τον πλήρη αυτοέλεγχο για την εξάλειψη όλων των επιθετικών ενστίκτων και αρνητικών συναισθημάτων που βρίσκονται μέσα στον άνθρωπο.

Η ενάρετη συμπεριφορά επιβάλλει την αγάπη στον πλησίον με συγκεκριμένο τρόπο. Έτσι ο άνθρωπος πρέπει να μάθει να αγαπά πρώτα την οικογένειά του, ακολούθως να επεκτείνει την αγάπη αυτή στα μέλη της κοινωνίας και τέλος να συμπεριλάβει και την πολιτεία, της οποίας ο ηγεμόνας είναι ο γιος του Ουρανού και πατέρας όλων των υπηκόων του. Η αρετή επιβάλλει την ευσέβεια, μέσω της οποίας επιτυγχάνεται η σύνδεση από τη μία των ζωντανών με τους νεκρούς προγόνους τους και από την άλλη των ατόμων με το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Η ευσέβεια εκφράζεται στις εξής αμοιβαίες σχέσεις δικαιωμάτων και καθηκόντων: καλοσύνη του άρχοντα – νομιμοφροσύνη του αρχόμενου, αγάπη του πατέρα – υπακοή του γιου, αγαθότητα των ηλικιωμένων – σεβασμός των νέων, δικαιοσύνη του συζύγου – υπακοή της συζύγου.

Ο Σιντοϊσμός είναι αυτόχθονη θρησκεία της Ιαπωνίας και για ένα διάστημα κρατική της θρησκεία. Στο κέντρο του Σιντοϊσμού βρίσκεται η λατρεία των κάμι, ιαπωνικός όρος που σημαίνει θεός, θεότητα ή πνεύμα. Οι κάμι μπορεί να αντιστοιχούν σε θεότητες των φυσικών στοιχείων (π.χ. η Αματεράσου είναι η θεά του Ήλιου) αλλά και σε πνεύματα που κατοικούν σε έναν τόπο (π.χ. σπηλιά, δέντρο ή ρυάκι).

Κάθε ζωντανό πλάσμα και κάθε μη-ζωντανό αντικείμενο περιέχει ένα κάμι. Το σύνολο όλων των κάμι αποκαλείται «γιαογιόροζου νο κάμι» που κατά λέξη σημαίνει 8 εκατομμύρια κάμι (μπορεί να μεταφραστεί και «άπειρα κάμι»). Κατατάσσεται στις ανιμιστικές θρησκείες. Στα Ιαπωνικά Σίντο σημαίνει «ο Δρόμος (τρόπος) των Θεών».

Η προέλευση του Σιντοϊσμού χάνεται στις απαρχές της ιαπωνικής ιστορίας. Ως η μοναδική θρησκεία ως τον 6ο μ.Χ. αιώνα και ύστερα μαζί με τον εισαχθέντα από την Κορέα Βουδισμό, είναι συνυφασμένη με την εξέλιξη του ιαπωνικού πολιτισμού και με τη μοναδικότητα του ιαπωνικού τρόπου σκέψης και ζωής. Από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, οπότε έπαψε να είναι κρατική θρησκεία, και με τις πρωτοφανείς μεταβολές που γνώρισε η ιαπωνική κοινωνία, ο ρόλος του έχει περιορισθεί στα πλαίσια της εθιμοτυπίας.

Ένα Ιερό Σίντο (που σημαίνει: «τόπος του θεού») είναι μια δομή της οποίας ο κύριος σκοπός είναι να στεγάσει ένα ή περισσότερα κάμι. Το σημαντικό αυτό κτίριο χρησιμοποιείται για τη φύλαξη ιερών αντικειμένων και όχι για λατρεία.

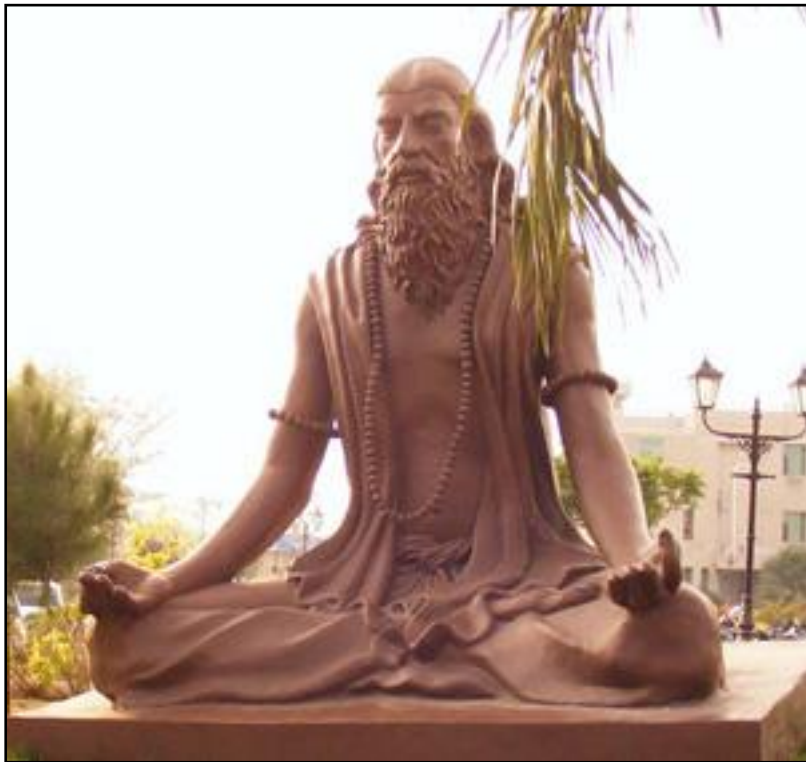

Το ρί ονομάζεται η παραδοσιακή ιαπωνική πύλη που συναντούμε στην είσοδο ενός σιντοϊστικού ιερού. Κατασκευάζεται από ξύλο, πέτρα ή χάλυβα και έχει σχήμα Π, ενώ συχνά βάφεται σε χρώμα πορτοκαλοκόκκινο. Το ρί σηματοδοτεί τη μετάβαση από τον έξω κόσμο στο Ιερό (τόπος κατοικίας της θεότητας). Το πέρασμα κάτω από το ρί, καθώς και το πλύσιμο των χεριών και του στόματος με νερό, θεωρείται απαραίτητη πράξη εξαγνισμού για τον προσερχόμενο στο ιερό για προσευχή.

Ο Ινδουισμός είναι μια ινδική θρησκεία και τρόπος ζωής. Είναι η τρίτη μεγαλύτερη σε οπαδούς (γνωστούς ως Ινδουιστές) θρησκεία στον κόσμο.

Ο Ινδουισμός θεωρείται ως η παλαιότερη θρησκεία και πολλοί πιστοί αναφέρονται στην παράδοσή τους ως Σαντάνα Ντάρμα, «ο αιώνιος τρόπος», που αναφέρεται στην ιδέα ότι η προέλευσή της βρίσκεται πριν από την ανθρώπινη ιστορία, όπως αποκαλύπτεται στις Βέδες.

Ο Ινδουισμός περιλαμβάνει μια σειρά από φιλοσοφίες και συνδέεται με διάφορες έννοιες, τελετουργικά, κοσμολογίες, προσκυνήματα σε ιερές τοποθεσίες και κείμενα που αναφέρονται στη θεολογία, στη φιλοσοφία, στη μυθολογία και στη γιόγκα. Ο Ινδουισμός καθορίζει τα αιώνια καθήκοντα, όπως η ειλικρίνεια, η αποφυγή τραυματισμού ζωντανών όντων, η υπομονή, η ανεκτικότητα, η αυτοσυγκράτηση και η συμπόνια.

Καθορίζει τους σωστούς στόχους της ανθρώπινης ζωής, όπως την ηθική και τα καθήκοντα, την ευημερία και την εργασία, τις επιθυμίες και τα πάθη, την απελευθέρωση και την ελευθερία από τον κύκλο του θανάτου, την αναγέννηση και τη σωτηρία, καθώς και το Κάρμα (δράση, πρόθεση και συνέπειες) και τη Σαμσάρα (κύκλος θανάτου και αναγέννησης).

Υπάρχουν πολλά ιερά κείμενα στον Ινδουισμό. Τα παλαιότερα από αυτά είναι οι Βέδες (τέσσερις συλλογές ιερών ύμνων) γραμμένες στα Σανσκριτικά.

Η Μαχαμπαράτα είναι ένα γιγάντιο ινδικό έπος (και γενικότερα λογοτεχνικό έργο), γραμμένο στα σανσκριτικά. Είναι ένα από τα τρία σημαντικότερα έπη της Ινδίας. Τα άλλα είναι το Ραμαγιάνα, και οι Μεγάλες Πουράνες.

Οι μελετητές θεωρούν τον Ινδουισμό ως σύνθεση του Βραχμανισμού (που προήλθε από τη Βεδική θρησκεία) με διάφορους ινδικούς πολιτισμούς, με διαφορετικές ρίζες και χωρίς ιδρυτή. Αυτή η ινδουιστική σύνθεση εμφανίστηκε μετά τη Βεδική περίοδο, μεταξύ περίπου 500 π.Χ. και 300 μ.Χ., κατά την περίοδο της δεύτερης αστικοποίησης και της πρώιμης κλασικής περιόδου του Ινδουισμού. Ανθίζει στη μεσαιωνική περίοδο, με την παρακμή του Βουδισμού στην Ινδία.

Ο Άντι Σανκάρα (στα τέλη του 8ου αιώνα μ.Χ.) ενοποίησε και καθιέρωσε τα κύρια ρεύματα της σκέψης στον Ινδουισμό. Ο Σανκάρα προώθησε μια ενοποιημένη πραγματικότητα, στην οποία ο εσωτερικός κόσμος ενός ατόμου και η υπερφυσική δύναμη ολόκληρου του κόσμου είναι ένα και το αυτό.

Ένας ινδουιστικός ναός είναι ένα συμβολικό σπίτι, έδρα και σώμα θεότητας. Είναι μια δομή που έχει σχεδιαστεί για να φέρει κοντά ανθρώπους και θεούς, χρησιμοποιώντας συμβολισμό για να εκφράσει τις ιδέες και τις πεποιθήσεις του Ινδουισμού. Ο συμβολισμός και η δομή ενός ινδουιστικού ναού έχουν τις ρίζες τους στις Βεδικές παραδόσεις, αναπτύσσοντας κύκλους και τετράγωνα.

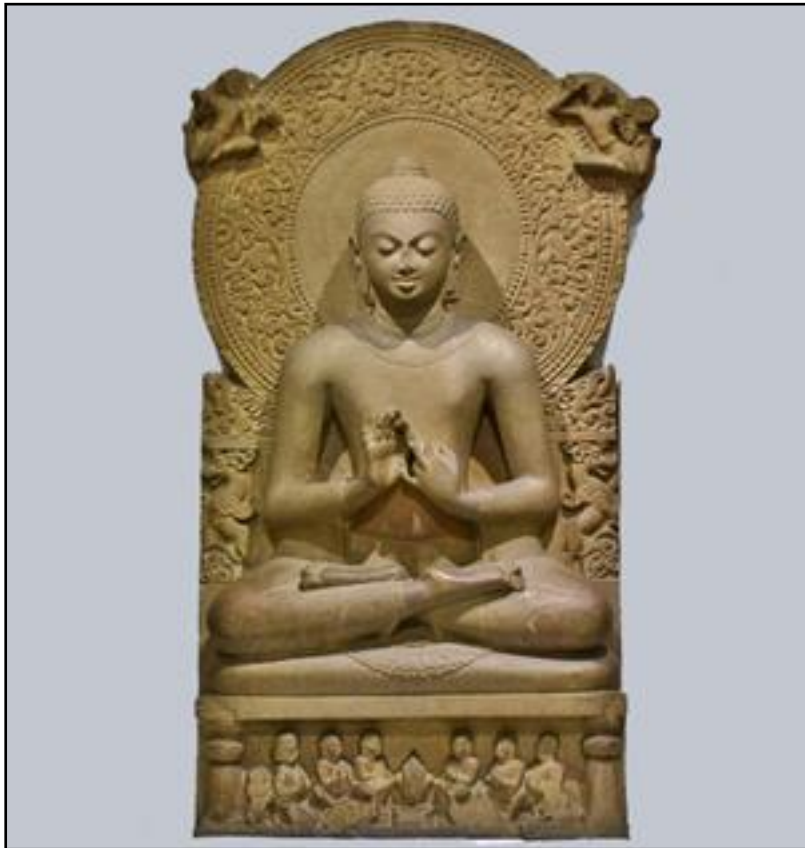
Μετά τον 8ο αιώνα, το Ισλάμ είχε εξαπλωθεί στη βόρεια Ινδία και πολλοί Ινδουιστές είχαν μεταστραφεί σε αυτό. Την ίδια εποχή σχηματίστηκε και η αίρεση των Σιχ, που πιστεύουν σε ένα μείγμα ινδουιστικών και ισλαμικών δογμάτων.

Μετά την ανεξαρτησία της Ινδίας, το 1947, υπήρξαν προβλήματα στη συνύπαρξη ινδουιστών και μουσουλμάνων, τα οποία οδήγησαν στην απόσχιση των μουσουλμάνων, οι οποίοι δημιούργησαν το Πακιστάν. Έτσι η Ινδία έγινε ένα κράτος με σχεδόν αμιγή ινδουιστικό πληθυσμό.

Η ιστορία του Βουδισμού εκτείνεται από τον 6ο αιώνα π.Χ. ως σήμερα. Ο Βουδισμός εμφανίστηκε στο ανατολικό τμήμα της Αρχαίας Ινδίας, μέσα και γύρω από το αρχαίο Βασίλειο του Μαγκάδα, και βασίζεται στις διδασκαλίες του Σιντάρτα Γκαουτάμα. Είναι μία από τις παλαιότερες θρησκείες που ασκούνται και σήμερα. Η θρησκεία εξελίχθηκε καθώς εξαπλώθηκε από τη βορειοανατολική περιοχή της Ινδικής ηπείρου στην Κεντρική, Ανατολική και Νοτιοανατολική Ασία.

Ο Σιντάρτα Γκαουτάμα, ο Βούδας, ήταν ένας φιλόσοφος, διαλογιστής, πνευματικός δάσκαλος και θρησκευτικός ηγέτης. Είναι σεβαστός ως ο ιδρυτής της παγκόσμιας θρησκείας του Βουδισμού. Δίδαξε για περίπου 45 χρόνια και έκτισε μια μεγάλη ακολουθία, τόσο μοναστική όσο και λαϊκή. Η διδασκαλία του βασίζεται στην εσωτερική αίσθηση (που υποφέρει) και στο τέλος στην κατάσταση της Νιρβάνα.

Ο Σιντάρτα, αν και ζούσε πολυτελή βίο, απέκτησε εμπειρίες της ανθρώπινης δυστυχίας: σε ηλικία τριάντα χρόνων ταξίδεψε έξω από τον τόπο όπου ζούσε. Ο

μύθος αναφέρει πως είδε διαδοχικά έναν γέρο, έναν άρρωστο, έναν νεκρό που μεταφερόταν για να αποτεφρωθεί και έναν ασκητή. Οι εμπειρίες αυτές τον έκαναν να επανεξετάσει την αξία της ζωής, συνειδητοποιώντας τον επώδυνο χαρακτήρα του εσωτερικού «Είναι» (οι συναντήσεις με τους τρεις πρώτους), αλλά και να μην προσκολληθεί στα πράγματα του κόσμου (η συνάντηση με τον τέταρτο), με αποτέλεσμα να εγκαταλείψει την οικία του και να στραφεί στην αναζήτηση μιας πνευματικού περιεχομένου λύσης για τα προβλήματα του κόσμου και των ανθρώπων.

Ο Ελληνο-Βακτριανός βασιλιάς Δημήτριος ο πρώτος (βασίλευσε από το 200 ως το 180 π.Χ.) εισέβαλε στην Ινδική υποήπειρο, ιδρύοντας ένα Ινδο-ελληνικό βασίλειο που θα διαρκούσε σε τμήματα της βορειοδυτικής Νότιας Ασίας μέχρι τα τέλη του 1ου αιώνα μ.Χ. Ο Βουδισμός άκμασε υπό τους Ινδο-Έλληνες και τους Ελληνο-Βακτριανούς βασιλιάδες.

Ένας από τους πιο διάσημους Ινδο-Έλληνες βασιλιάδες είναι ο Μένανδρος (που βασίλευσε από το 160 ως το 135 π.Χ.). Παρουσιάζεται στην παράδοση ως ένας από τους μεγάλους ευεργέτες της πίστης. Τα νομίσματα του Μένανδρου φέρουν σχέδια του τροχού με οκτώ ακτίνες, ένα κλασικό βουδιστικό σύμβολο.

Ο Βουδισμός πέρασε στην Κίνα μέσα από τον Δρόμο του Μεταξιού, που ξεκινά τον 1ο ή 2ο αιώνα μ.Χ. Οι πρώτες τεκμηριωμένες μεταφραστικές προσπάθειες βουδιστών μοναχών στην Κίνα έγιναν τον 2ο αιώνα μ.Χ. και μεταδόθηκαν σε όλο τον Ανατολικό κόσμο.

Ο Βουδισμός διαδόθηκε για πρώτη φορά στο Θιβέτ από τον 6ο ως τον 9ο αιώνα μ.Χ., κυρίως από την Ινδία. Με τη Μογγολική εισβολή στο Θιβέτ τον 13ο αιώνα και την ίδρυση της Μογγολικής Γιουάν, ο Θιβετιανός Βουδισμός εξαπλώθηκε πέρα από το Θιβέτ στη Μογγολία και την Κίνα. Από τον 14ο ως τον 20ό αιώνα ο Θιβετιανός Βουδισμός υποστηρίχθηκε από την κινεζική δυναστεία των Μινγκ (1368 ως 1644) και από τη δυναστεία των Μαντζουριανών Κινγκ (1644 ως 1912).

Σήμερα, ο Θιβετιανός Βουδισμός εξακολουθεί να τηρείται στο Οροπέδιο του Θιβέτ και τις γύρω περιοχές, ενώ έχει επίσης προσελκύσει σημαντικό ενδιαφέρον για τον Δυτικό κόσμο. Ο Δαλάι Λάμα είναι τίτλος που δόθηκε από τον Θιβετιανό λαό για τον πρωταρχικό πνευματικό ηγέτη του Θιβετιανού Βουδισμού. Ο 14ος και σημερινός Δαλάι Λάμα ζει ως πρόσφυγας στην Ινδία.

